

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXI П'ЯТНИЦЯ, 5 ЛИСТОПАДА 2004 РОКУ ЧИСЛО 45 VOL. CXI FRIDAY, NOVEMBER 5, 2004 No. 45

Джордж Буш переобраний в США

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Цьогорічні президентські вибори в США, що відбулися у вівторок, 2 листопада, виявилися, як і попередні в 2000 році, такими близькими у вислідах голосування для обидвох кандидатів, що треба було понад 12 додаткових годин чекати остаточного висліду. Аж у середу, 3 листопада, о год. 11:15 перед полуднем ЗМІ подали, що сенатор Джон Кері телефонічно поздоровив Дж. Буша з перемогою та визнав свою поразку.

У розмові з Дж. Бушом, сен. Дж. Кері пригадав Президентові про те, що у висліді передвиборної кампанії країна залишається поділеною. З уваги на це, найголовнішим завданням сьогодення для Президента і відповідальним обов'язком залишається об'єднати країну.

В загальнонародному голосуванні Президент Дж. Буш перемагав кількістю 51 відсотка до 48 відсотків Дж. Кері. В основному Дж. Буш отримав перевагу тримільйоновою кількістю голосів, а також 274 голосами Виборчої колегії у відповідності до 252 голосів здобутих Дж. Кері.

Згідно з американською Конституцією, Виборча колеґія, а не всенародне голосування, вирішує вибір Президента.

Рівночасно з президентськими виборами у США відбулися вибори до Палати Представників і Сенату. В обидвох випадках Республіканська партія здобула перевагу. В Сенаті буде додаткових п'ять місць, а в Палаті Представників – два.

Долю президентських виборів цим разом у США вирішував один-єдиний стратегічно важливий штат Огайо. У виборах 2000 року таким вирішальним штатом була Фльорида.

(Закінчення на стор. 4)

В Україні „два Віктори" готуються до другої тури 21 листопада

Вахтанг Кіпіані

КИЇВ. – Перша тура президентських виборів в Україні відбулася 31 жовтня 2004 року. Це не просто констатація відомого факту. Це надія на те, що відбудеться і друга тура виборів, отже – і мирне передання влади від другого українського президента третьому. Ніхто наразі не знає, яким буде його прізвище. Але ясно одне – його зватимуть Віктор. Того, хто програє, - теж зватимуть Віктором. І на них обох є лише одна перемога, одна вікторія...

Напередодні 31 жовтня українці стали отримувати набагато більше, ніж зазвичай, електронних листів і повідомлень. Це результат бурхливої діяльности неформальної громадянської ініціативи „Стрічка". Текст, що надійшов не тільки мені, виглядає так: „Все просто! Стань помаранчевим! Оранжевий колір домінує у символіці Віктора Ющенка. Придбай оранжеву стрічку, прив'яжи її до антени свого авта, на сумку, на гудзик пальта, врешт-решт! Одягни оранжевий светр, футболку, блузку, шарф! Підходять оранжеві черевики або й навіть помаранчі в руках!".

Київ в останні дні перед виборами і справді став кольору стиглих заморських плодів. Стрічки на автомобілях, наплечниках, дамських сумочках, дитячих візочках створювали враження справжнього свята. Масовість перевершила всі оптимістичні прогнози – 74,79 відсотка. Це – абсолютний рекорд. П'ять років тому на перший тур президентських виборів прийшло на кілька відсотків виборців менше.

(Продовження на стор. 3)

Українці Америки також вибирали між „двома Вікторами"

В чотирьох округах в США – у Вашінгтоні, в Ню-Йорку, в Чикаго і в Сан-Франциско близько 5,500 громадян України взяли участь 31 жовтня у виборах президента України. Нижче враженнями від цієї події діляться з нашими читачами Левко Хмельковський – з Ню-Йорку, і Анатолій Гороховський – з Чикаго.

НЮ-ЙОРК. – Минулої неділі, 31 жовтня, з ранньої пори сотні людей заполонили 49-ту вулицю Мангетена, де в приміщенні Генерального консульства України розмістилася виборча дільниця з виборів президента України. Багато громадян незалежної держави принесли з собою українські прапори. Були тут і давні мешканці США, і новоприбулі, леґальні і нелеґальні, а сьогодні усі – громадяни молодої держави.

Панувало святкове збудження, з відчутним відтінком тривоги про вибори саме в далекій Україні. Того ранку мій син повертався до Києва після гостювання в Америці і за кілька хвилин до відкриття виборчої дільниці в Ню-Йорку прислав телефоном текстове повідомлення: „Прилетів до Києва. Диктатури ще немає". За цим його жартом крилася та сама тривога, яка володіла людьми біля консульства: всі хочуть, щоб в Україні встановилася нарешті демократична влада, не було корупції, протекціонізму, безробіття та інших негараздів.

(Закінчення на стор. 5)

ЧИКАҐО. –Особливим теплим, тихим, лагідним видався день 31 жовтня, коли українці Чикаго брали участь у виборах президента України. Ще перед восьмою годиною ранку, тобто до початку голосування, біля Генерального консульства України в Чикаго, яке знаходиться у центрі багатомільйонного міста, зібралися виборці. Враховуючи важливість події, яка відбувається в консульстві, поліція перекрила з обох боків вулицю, щоб виборці мали можливість безперешкодно приїздити і припарковувати свої авта.

Чикагці, мабуть, звертали увагу на людей, одягнутих у національне вбрання. Гурт гомонів, на обличчях виборців сяяли посмішки, настрій був святковим. До того ж, оркестра виконувала українські мелодії.

– Пробачте, люди добрі, але що ви з таким запалом обговорюєте? – запитав я. На моє запитання відповів молодий чоловік у вишиванці:

– Ведемо мову про президента Росії Володимира Путіна, який приїхав до Києва ніби на відзначення 60-річчя визволення України від фашистських загарбників, а насправді, щоб підтримати Віктора Януковича – двічі судимого, а нині кандидата на президентську посаду. Ця візита Путіна є провокаційною. До речі, столиця України була визволена не 28 жовтня, а 6 листопада.

(Закінчення на стор. 9)

В Ню-Йорку комісія починає підсумовування голосів. Фото: В. Лопух

Зранку стояла черга на 49-ій вулиці Ню-Йорку перед виборчою дільницею ч. 94. Фото: Л. Хмельковський

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Верховна Рада чекає на звіт голови ЦВК

КИЇВ. – Керівник Центральної виборчої комісії України Сергій Ківалов, виступаючи 2 листопада у Верховній Раді, пообіцяв того ж дня опублікувати остаточні дані голосування на виборах Президента України, що відбулися 31 жовтня. Однак до дня друку цієї газети (3 листопада) не оприлюднено будь яких даних, поданих ним у В. Р. Депутати ВР поцікавилися у С. Ківалова, чому так довго не надаються остаточні дані голосування, на що голова ЦВК відповів, що відбувся „спад" у надходженні даних. Нагадаємо, що 1 листопада о 14 год. 15 хв. оприлюднено результати підрахунку голосів – саме тоді, коли розрив між Віктором Януковичем та Віктором Ющенком склав 0.85 відсотка на користь першого кандидата. Востаннє про результати виборів повідомлялось 1 листопада вдень, коли було підраховано понад 94 відсотки голосів. З тієї кількости найбільше голосів (40.12 відсотка) набрав провладний кандидат Віктор Янукович. За його головного суперника – провідника опозиції Віктора Ющенка проголосували 39.15 відсотка виборців. За першунами перегонів ідуть – провідник соціялістів Олександер Мороз (5.77 відсотка) та провідник Комуністичної партії Петро Симоненко (5.02 відсотка). П'яту сходинку посіла Наталя Вітренко, яка набрала 1.54 відсотка голосів. Анатолій Кінах закінчив шостим, здобувши 0.93 відсотка голосів. Нагадаємо – щоб перемогти в першій турі кандидат мусить отримати більше 50 відсотків голосів. На вечір 2 листопада в В. Яниковича було 39,8 відс. голосів, а В. Ющенко мав 39.2.

Росія та Україна доповнили угоду

КИЇВ. – Росія та Україна підписали у Києві протокол про внесення змін до Угоди між урядами двох держав про безвізові поїздки громадян України та РФ від 16 січня 1997 року. Підписи під документом поставили глава МЗС України К. Грищенко та посол РФ в Україні В. Черномирдін. Протокол, зокрема, доповнює угоду тим, що з моменту вступу його в силу з 1 листопада 2004 року громадяни обох держав звільняються від реєстрації в компетентних органах за місцем їхнього перебування на території іншої держави, якщо термін перебування не перевищує 90 днів з моменту в'їзду на територію.

Меблі – на виставку в США

КИЇВ. – 14 жовтня в місті Гай-Пойнт (штат Північна Каролайна, США) розпочалася одна з найбільших міжнародних виставок меблів і товарів для жител. Три українські підприємства представлятимуть продукцію в Гай-Пойнті – „меблевій столиці світу" – вперше. Вироби Попаснянського скляного заводу і Світловодського заводу „Скло", а також каталоги меблів голдінгу „Арт-Метал Фурнітура" поїхали на виставку вперше. Ціль участи у виставці – вивчення особливостей попиту на таку продукцію, оцінка мажливостей для виходу на американський ринок. Найбільша в своїй галузі міжнародна виставка в Гай- Пойнті збирає учасників з 50 штатів Америки і більш ніж 100 країн світу.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Військову параду в Києві приймали В. Путін і Л. Кучма

Військова парада на Хрещатику в Києві 28 жовтня

КИЇВ. – Військова парада 28 жовтня на відзначення 60-річниці перемоги Радянської армії над німецьким військом відбулася в Києві за небувалих заходів безпеки. На параду вдалося потрапити дуже невеликій кількості осіб. Вулиці у центрі столиці були заповнені переважно не глядачами, а великою кількістю військовими підрозділами та загонами міліції спеціяльного призначення. Незвично малу кількість глядачів на параді пояснюють також тим, що вперше подібні святкові заходи в Києві відбувалися в робочий день, що створило багатьом киянам транспортні проблеми у першій половині дня.

Опозиція напередодні заявляла, що проведення паради напередодні виборів є передчасним, і його учасників може бути використано для можливого придушення опозиційних виступів 31 жовтня. Звернуло на себе увагу те, що з чільних гостей на параді були присутні лише президент Росії В. Путін і президент Азербайджану Ільгам Алієв, але там не було запрошених на святкування президентів Білорусі О. Лукашенка та Казахстану – Нурсултана Назарбаєва. Протягом паради ветеранів провезли Хрещатиком на військових джипах. Курсанти та офіцери військових та навчальних закладів і чорноморці пройшли центральною вулицею столиці.

Подаємо враження стосовно тієї події нашого постійного дописувача др-а Анатолія Лисого з Києва:

„27 жовтня в палаці „Україна" офіційно відкрилося святкування 60 ліття від визволення Кпїва від фашистів. В минулому такі святкування відбувалися 6 листопада, але в цьому році їх перенесено на 28 жовтня з відомих причин: пропагандивного впливу на вибори майбутнього президента. На святкуванні промовляв Президент Л. Кучма російською мовою. Гірко стає, бачачи, як український президент на українському святі вживає чужої мови в своїй промові до українського народу. Отже, до української України ще дуже далеко. Президент закликав до єдности і згадав приклад єдности між республіканцями і франкістами в Еспанії після громадянської війни. Не забув і проїхатися по опозиції, як винної у всіх безладдях, які творяться в Україні.

28 жовтня на Хрещатику- велика парада війська присвячена визволенню України від німецької окупації. Чути „Катюшу'" і подібне. Велику увагу приділялося ветеранам радянських військ Другої світової війни, групу яких в орденах і медалях за їхні заслуги вмістили перед урядовою трибуною на Хрещатитку. Мені жаль було цих людей, які на своїх плечах перенесли неймовірно тяжкі баталії боротьби між двома окупантами української землі. Відбувалися виступи мистецьких груп, які співали бойові пісні тодішніх часів. Видовище було емоційне, викликало картини тяжких змагань і жертв народу в боротьбі з жорстокими нацистськими окупантами України. Потім перед ними широкими колонами проходили формації сучасного українського війська. Параду приймали президенти Л. Кучма і В. Путін. Погода була волога, з дрібненьким дощиком. Людей було мало, порівнюючи з іншими святами. Вночі довго гриміли гарматні салюти".

На Личаківському цвинтарі

Кардинали РКЦУ Мар'ян Яворський (справа) і УГКЦ Любомир Гузар (поруч з ним) разом читають молитву біля братських могил польських „орлят" і українських вояків УГА, загиблих в боротьбі один з одним. Фото УНІАН

ЛЬВІВ. – 1 листопада на території польських військових поховань і біля меморіялу воїнів Української Галицької Армії, відслужено Панахиду та покладено квіти. У своїх промовах кардинал Мар'ян Яворський та Патріярх Любомир говорили про добрий звичай вже третій рік поспіль у перший день листопада спільно молитися за загиблих воїнів. Це, на думку промовців, є прикладом і засобом для примирення двох народів. Крім цього, Патріярх Любомир зокрема сказав, що ті, хто тут поховані, колись воювали один проти одного, а ми, їхні діти, і внуки, через декілька десятиліть приходимо і молимося разом за упокій їхніх душ. Це сталося тому, що ми з плином часу зрозуміли важливу істину – якщо ми хочемо дійти до кращої майбутности, то нам потрібно іти разом.

В Україні...

(Продовження зі стор. 1)

Перші результати

На момент, коли пишуться ці рядки, Центрвиборчком ще не підрахував остаточно близько двох з половиною відсотків бюлетенів. Цифри народної підтримки – і Януковича, і Ющенка – завмерли на майже рівних позначках. Результати аналізи 97,67 відс. протоколів територіяльних виборчих комісій: у виборах взяли участь 27,314,448 громадян. Не підтримали жодного з кандидатів 2 відсотки українців. За прем'єр-міністра, голову Партії регіонів В. Януковича проголосували 10,895,667 виборців (39,88 відс. від кількости тих, хто взяв участь у голосуванні). За В. Ющенка, народного депутата України, безпартійного, провідника бльоку „Наша Україна" – 10,713,348 (39,22 відс.).

Інші кандидати суттєво відстали. Як образно висловився один політолог, ці вибори – „не їхнє весілля". Вперше в історії багатопартійних виборів в Україні комуністи поступилися не лише двом провідним кандидатам, але навіть соціялістам. Олександр Мороз набрав трохи більше півтора мільйона голосів (5,83 відс.), а комуніст Петро Симоненко – лише 5,03 відс.

Решта кандидатів, яких цього разу у бюлетені було безпрецедентно багато – аж 24, – вдовольнилися безкоштовним телерадіоетером і бездарно витраченими коштами.

Можна припустити екс-прем'єр Анатолій Кінах, міський голова Києва Олександр Омельченко та колись успішний банкір Леонід Черновецький мали серйозніші мотиви брати участь у кампанії, ніж просто „мочити Ющенка". А цим найбільше „уславилися" удавані націоналісти Богдан Бойко, Андрій Чорновіл, Роман Козак і Дмитро Корчинський, а також „словянофіл" Олександр Базилюк і „справжній комуніст" Олександер Яковенко. Усі вони за гроші провладних олігархів протягом кількох місяців проводили численні брудні інформаційні спецоперації, вістря яких неодмінно спрямовувалося проти Віктора Ющенка.

Люди не дали себе ошукати. Українці навчились відділяти зерно від полови.

Перед грозою

Дні перед 31-им жовтня столицею ходили чутки, що під Києвом, у колишніх піонерських таборах і санаторіях, скупчено неймовірну кількість людей у військовій формі. Рахунок ішов на десятки тисяч. Всі розуміли – влада не на жарт перелякалася. Останній передвиборні збори В. Ющенка перед будівлею Центральної виборчої комісії 23 жовтня зібрали щонайменше 120 тисяч осіб з усієї України. Київ вже давно не бачив стільки людей пліч-о-пліч! Оранжеве море розлилося того дня печерськими пагорбами...

Щоб применшити позитивний емоційний і політичний результат цієї акції „Нашої України", наприкінці її, коли люди вже розходилися, невідомі молодики кинули димові циліндри і кілька камінців у вікна адміністративної будівлі ЦВК. Як не дивно, але постраждали здебільшого вікна... Комітету Верховної Ради з питань свободи слова, який очолює соратник В. Ющенка Микола Томенко. Ввечері всі телеканали показали цей прикрий і не характерний для атмосфери свята випадок як зразок „бузувірства" опозиції. Цікаво, що коли цього ж вечора депутат з СДПУ (о) Нестор Шуфрич наїхав своїм „мерседесом" на пішохода, то жоден телеканал, окрім опозиційного „5-го", про цю історію навіть і не згадав.

Тоді ж, 23 жовтня, депутатам від опозиції вдалося зірвати спробу маштабної фальсифікації. Міністерство закордонних справ спробувало проштовхнути через Центрвиборчком проєкт створення 420 додаткових виборчих дільниць на території Російської Федерації. Зрозуміло, що насправді ця ідея не мала нічого спільного з забезпеченням голосування громадян України. Це була спроба організувати вкидання близько мільйона голосів на користь одного з кандидатів. Чи треба казати, якого?!...

А потім була штовханина на вході до ЦВК, куди озброєні до зубів спеціяльні підрозділи міліції незаконно не допускали В. Ющенка і супроводжуючих його депутатів (Порошенка, Зінченка, Стретовича, Червоненка, Бондаренка та інших). Засідання перенесли на ранок. І вже тоді, у порушення закону, прийняли „компромісне" рішення – проголосували за створення в Росії „лише" 41 виборчої дільниці. Та і його за кілька днів до виборів Верховний суд України скасував.

Після грандіозних зборів „оранжевих" і поразки навколо „російських" дільниць влада спробувала трохи „закрутити гайки". По країні прокотилася хвиля допитів і арештів активістів студентських громадянських рухів „Пора!", „Знаю!", „Чиста Україна" тощо. Їм, а також активістам „Нашої України" підкидали вибухівку, „терористичну" літературу. Водночас навколо ЦВК виріс сталевий триметровий паркан, а згодом – ще один.

Напередодні дня виборів будівлю Центрвиборчкому та околиці буквально нашпигували міліціонерами, військовими і якимись невідомими молодими людьми спортивної статури. За деякими оцінками, їх було близько десяти тисяч. МВС розмістило навколо ЦВК автомобілі-водомети, вантажівки з піском, бронетранспортери та інші військові машини спеціяльного призначення. На даху з'явилися дуже потужні гучномовці. Цікаво, що голова ЦВК Сергій Ківалов заявив на пресовій конференції, що не звертався до правоохоронних органів з проханням про додатковий захист, бо „ЦВК працює в нормальному режимі".

Це була спроба залякати громадян. Силові міністри і заступник Генпрокурора провели пресконференції, на яких не стільки попереджали про неприпустимість незаконного перешкоджання волевиявленню громадян, скільки провокували – мовляв, всі дії, спрямовані проти влади, будуть рішуче поборюватись. Щоб унеможливити застосування сили проти мирних громадян, керівники демократичної коаліції „Сила народу" Ющенко та Тимошенко закликали людей у жодному разі не виходити на збори під ЦВК. Натомість запропонували збиратись біля територіяльних виборчих дільниць і вимагати якнайшвидшого оприлюднення результатів виборів.

Так і було. Народ не тільки масово проголосував за опозицію, але і не дав приводу „орлам", „беркутам", „барсам" та іншим „титанам" використати зброю не за призначенням. Рушниця, яку влада старанно прилаштовувала на стіну, так і не вистрелила. Покищо?

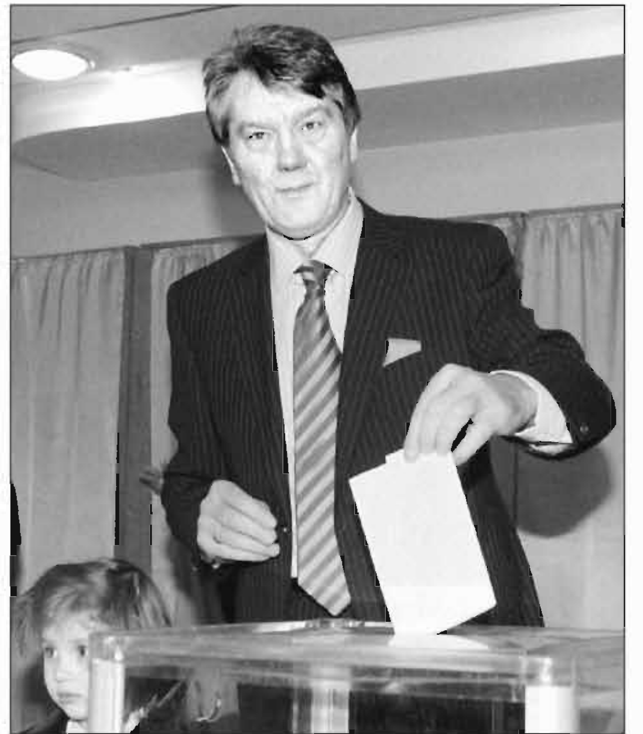
Вільні українці – за В. Ющенка

Найкращим доказом того, що кучмівська „демократія" і „свобода" для обраних і справжні – демократія та свобода для суспільства – речі несумісні, є голосування на виборчих дільницях єдиного закордонного виборчого округу. До нього, згідно з офіційним сайтом ЦВК, увійшло 123 дільниці у 78 країнах. Найбільше – 8 – виборчих дільниць відкрили у Молдові (з них 7 – у самопроголошеній Придністровській Молдавській республіці), 5 – у Німеччині. У Польщі, Росії та Сполучених Штатах – по 4, у Австралії та Сербії і Чорногорії – по 3. І хоч остаточні цифри ще не оприлюднено, ясно, що у світі з великою перевагою переміг кандидат від „Нашої України". В. Ющенко може пишатись, що його обрали громадяни, які перебувають у вільному світі.

Тим часом надвисокий, порівняно з внутрішньоукраїнським, відсоток голосів, поданих за В. Януковича в Росії, пояснюється не тільки діяльністю таких спритних московських політтехнологів, як Гліб Павловський. Інтернет-сайт „Майдан" оприлюднив лист з Запоріжжя – про те, що протягом останнього передвиборчого тижня на провідних металургійних комбінатах міста було організовано виїзд на голосування у Росію. Керівниками груп призначалися заступники керівників цехів. Мета – проголосувати за Януковича на кількох дільницях у Росії за відкріпними посвідченнями. За цю „спецоперацію" платили кожному виборцеві до 300 дол.

Симптоматичним видалося голосування і в нафтогазовій Тюменщині, в Росії До списків виборців внесли понад 3 тисячі потенційних голосувальників. Але за бюлетенями з'явились лише 170 осіб (переважно пенсіонери). Решта проживають не в обласному центрі, а трудяться у віддалених районах, а тому не змогли скористатися своїм громадянським правом.

Тут було б доречною критика на адресу депутатів з оточення Віктора Ющенка, які напередодні виборів унеможливили голосування українців Російської Федерації на 41 дільниці. Верховний суд визнав рішення ЦВК про відкриття цих дільниць таким, що прийняте з порушенням закону. Але ось повний список цих дільниць: міста Костромської, Івановської, Нижегородської, Тверської, Липецької та інших областей Росії, де українці за походженням, напевне, є, але громадян України можна порахувати на пальцях рук. А от багатий трудовими мігрантами з Івано-Франківщини Західній Сибір добродії з МЗС і ЦВК чомусь обійшли. Чи треба пояснювати,чому?

Віктор Ющенко 31 жовтня на виборчій дільниці в Києві. Фото: УНІАН

У Будапешті – інша біда. За підрахунками офіційних спостерігачів, протягом дня проголосувало близько 225 осіб. Після закриття дільниці бюлетенів у скриньках виявилося... 343. Екзит-пол, який проводився на виході з дільниці, засвідчив перевагу В.Ющенка. Однак після підрахунку виявилося, що переміг Янукович – різницею у 50 голосів...

У Бельгії тамтешні українці викрили можливого фальсифікатора. Ним виявився надісланий з Києва... заступник голови виборчої дільниці. Член виборчкому Омелян Коваль з'ясував, що чоловік, який за документами значився як Олександр Лешин, 1963 року народження, юрист, насправді за паспортом є 1980 року народження, і є не юристом, а студентом-ветеринаром. Водночас 12 незалежним спостерігачам , які вчасно прибули на дільницю, повідомили, що Центрвиборчком не встиг оформити їм посвідчення спостерігачів і тому їм відмовлено в праві спостерігати за процесом виборів. Подібна інформація надійшла і з Кракова. Трьох спостерігачів не допустили на дільницю, бо їхні посвідчення нібито зникли під час поштової пересилки.

Міністерство закордонних справ радісно відрапортувало, що у голосуванні за кордоном взяли участь 63 тисячі громадян України (хоч нині на заробітках за кордоном перебувають від 4 до 7 мільйонів українців). Речник МЗС Маркіян Лубківський, за повідомленням інтернет-видання „ForUm", заявив, що всі, хто прийшов на виборчі дільниці, проголосували. Це не так, але сперечатись і наводити десятки кричущих доказів недбальства працівників українських консульських установ, які відповідали за списки виборців і організацію процесу голосування, наразі не будемо. Усі недоліки МЗС має намір і навіть обіцяє усунути. Дочекаємося другого туру.

Відомство Сергія Ківалова продовжує рахувати папірці. Після 75,6 відс. проаналізованих протоколів по закордонному виборчому округу перед веде В. Янукович. За нього висловилися 16, 090 українців (з яких понад 14 тисяч (sic!) проживають у Придністров'ї). За Віктора Ющенка – 14, 742 виборців. За Олександра Мороза по всьому світу проголосувало 520 осіб (1,52 відс.), за Петра Симоненка – 405 (1,19 відс.). Найменше – усього 9 голосів – за кордоном отримав Олександр Ржавський.

Операція „Профанація"

Ще однією специфічною ознакою цих виборів виявилося одночасне проведення відразу чотирьох екзит-полів (опитувань виборців на виході з дільниць). Це не тому, що „де два українці, там три гетьмани", а тому, що нинішня українська

(Закінчення на стор. 13)

АМЕРИКА І СВІТ

В Амстердамі вбито кінорежисера

АМСТЕРДАМ, Голяндія. – 3 листопада вбито відомого голляндського кінорежисера Тео Ван Ґога. Припускають, що причиною замаху міг стати фільм Тео Ван ҐоҐа „Покірність“. Ця стрічка розповідає про насильство над жінками в ісламському суспільстві. Після трансляції по голяндському телебаченні вона викликала неоднозначну реакцію глядачів. Особливо – представників ісламських громад. Тео Ван Ґога застрелили, коли він виїхав з дому на велосипеді. За словами свідків, поліція прибула на місце події одразу. Почалася перестрілка. Нападника заарештували, і зараз він перебуває в лікарні з незначними вогнепальними пораненнями.

Експерти аналізують нове звернення О. бен Ладена

ІСЛЯМАБАД, Пакистан. – Арабська телекомпанія „Аль-Джазіра“ оприлюднила 30 жовтня відеозапис виступу Усами бен Ладена, де провідник „Аль Кайди“ погрожував Америці новими терористичними акціями. Радники з безпеки по цілому світі, особливо у США, аналізують зміст нового відеозапису Осами бен Ладена, в якому провідник „Аль-Кайди“ вперше прилюдно взяв на себе відповідальність за напади 11 вересня у Ню-Йорку і Вашінґтоні. Беручи до уваги його одяг і манеру промови, вона була передусім звернена до американців з наміром вплинути на результат президентських виборів у США 2 листопада. Фахівці намагатимуться з'ясувати, де і коли був зроблений запис, і чи не було там прихованих повідомлень для членів „Аль-Кайди“. За повідомленням телеканалу „Аль-Джазіра“, відеокасету було залишено в його бюрі в столиці Пакистану.

Насилля не зупинить виборів

БАГДАД, Ірак. – У понеділок, 1 листопада, розпочалася реєстрація виборців і – одночасно – реєстрація кандидатів до національної Асамблеї та місцевих органів влади. Глава перехідного кабінету Іяд Алаві заявив, що вибори відбудуться, як і було заплянowано, 31січня, не дивлячись на акти насилля, що й досі не припиняються. У містах Ель-Фалуджі й Рамаді тривають запеклі бої між силами коаліції та повстанцями. У Багдаді 3 листопада, за даними поліції, екстремісти захопили в заручники американського будівельника – уродженця Лівану. Його викрали вночі з власного будинку. У місті Рамаді захоплені четверо водіїв з Йорданії. Неподалік від Багдаду на шляху, яким у напрямку летовища пересувалася американська військова автоколона, вибухнула бомба. Ніхто з американців не постраждав, поранені декілька мирних жителів. 31 жовтня повстанці обстріляли з мінометів готель у місті Тікріті – рідному місті С. Гусейна. 15 мирних жителів загинули і восьмеро – поранені. У Багдаді убитий заступник губернатора, четверо його охоронців поранені. Іракські урядовці 3 листопада заявили про вибух на головному нафтопроводі та напад на одну з нафтових свердловин на півночі Іраку. Це призвело до припинення постачань нафти на експорт цим маршрутом приблизно на десять днів. Крім того, на обсягах видобутку нафти позначиться і потужний вибух, що стався 2 листопада вночі на нафтовому родовищі Габаза поблизу міста Кіркук. Прем'єр-міністер тимчасового іракського уряду Іяд Алаві 31 жовтня заявив, що безуспішні переговори з повстанцями у Фалуджі вже не мають сенсу. Він підкреслив, що навіть за умови старанного плянування втрати серед цивільних неминучі, – однак відповідальність за це поклав на народ Іраку.

У Римі підписано нову конституцію Евросоюзу

РИМ. – Керівники 25 країн Европейського союзу у Римі 29 жовтня підписали проєкт нової Конституції ЕС, яка має ще бути схвалена на референдумах країн-членів. Згідно з проєктом, ЕС матиме свого президента і міністра закордонних справ. Угода передбачає значне збільшення переліку тих галузей політики, де окремі країни-члени втратять право вето. Однак, у деяких країнах, зокрема Британії та Франції, окремі положення проєкту Конституції викликають спротив. Керівники ЕС мають також обговорити кризу в процесі затвердження нового складу Европейської комісії. Романо Проді, який упродовж останніх років очолював Европейську комісію сказав: „Наслідки їхніх дій будуть велетенськими, оскільки Европейський союз – завдячуючи своїй Конституції – стане двигуном соціяльного та економічного добробуту його громадян та миру у світі. Це те, про що мріяли батьки-засновники нової Европи 25 березня 1957 року. І це те, чого ми цілком свідомі сьогодні, 29 жовтня 2004 року“.

Перша жінка-генерал у Югославії

БЕЛҐРАД, Югославія. – У Белграді уперше в історії сербської поліції жінка стала генералом й помічником міністра внутрішніх справ. Це 45-літня Сузана Шулеїч, яка на початку жовтня стала начальником відділу фінансів, кадрів, управних та технічних робіт в Міністерстві внутрішніх справ. С. Шулеїч закінчила студії права, в минулому була начальником відділу в Міністерстві фінансів. У поліції вона досі не працювала. Белґрадська преса зазначає, що окремі працівники з упередженням ставляться до першої жінки на такій посаді.

У Росії протестують проти проєкту В. Путіна

МОСКВА. – У 70 реґіонах Росії відбуваються акції протесту опозиції проти ініціятиви президента Володимира Путіна про скасування прямих губернаторських виборів. Віче, пікети та „круглі столи“ організували партії „Яблуко“, „Союз правих сил“, Комуністична партія та „Комітет-2008“. У Москві 29 жовтня, коли проєкт реформи розглядала Державна дума, відбулася акція протесту. У декількох російських містах, за ініціятивою партії „Єдина Росія“, 28 жовтня відбулися і віча на підтримку запропонованого В. Путіним законопроєкту.

За інформаціями ЗМІ

Джордж Буш...

(Закінчення зі стор. 1)

Небувало висока активність виборців у штаті Огайо призвела до того, що голосування в деяких дільницях було продовжене на кілька годин після офіційного закриття.

Переможений сен. Джон Кері з офіційною промовою виступив о 2-ій год. після полудня 3 листопада в Бостоні. Першим до їхніх послідовників, працівників та виборців говорив кандидат від Демократичної партії на посаду віце-президента Джон Едвардс, який, представляючи сен. Дж. Кері, підкреслив його всебічну відданість та невтомність у праці для добра Америки, котру він безмежно любить.

У своєму виступі Дж. Кері знову підкреслив важливість того, що, незважаючи на все, настав час гоєння передвиборчих ран в країні та знайдення спільних підстав для замирення. Він подякував усім своїм послідовникам, зокрема рідним, працівникам і виборцям за підтримку та важку працю. На закінчення Дж. Кері зазначив про конечну потребу об'єднання: „Ми мусимо одним фронтом іти у війні з тероризмом“.

Після їхньої телефонної розмови Президент Дж. Буш назвав сенатора Дж. Кері гідним, сильним і чесним опонентом. Дж. Кері сказав Д. Бушові: „Країна є надто поділеною“ – і Дж. Буш з цією заввагою погодився. „Ми справді мусимо цьому якось зарадити“ – сказав Дж. Кері.

Перемога надала Президентові Дж. Бушові нові можливості у військових акціях в Іраку, впровадження програми консервативних зменшень податків і правдоподібно можливість номінувати одного або двох суддів до Верховного суду.

За попередніми оцінками, у виборах взяли участь 115 мільйонів американців.

Х.В.-Ф.

(3 листопада „Свобода“ пішла до друку перед виступом Президента Дж. Буша).

Вибори в Україні – іспит демократії

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – В останніх днях перед президентськими виборами в Україні, як і відразу опісля, преса в цілому світі висвітлювала цю подію. Оригінальні статті аналітиків, і статті кореспондентів у Києві, присутніх під час виборів, появилися в „Інтернешнал Ґеральд Трибюн“, „Файненшієл Таймс“, „Глоб енд Меіл“, „Вашінгтон Пост“, „Річмонд Таймс-Діспеч“, „Едмонтон Джорнал“, „Економист“ і у багатьох польських, російських і німецьких засобах масової інформації. А статті кореспондентів інформаційних агентств „Ройтерса“ і „Асошіейтед Прес“ були передруковувані по всьому світі.

28 жовтня під заголовком „Вибори в Україні – іспит демократії“ появилася стаття Джіма Гайнца, кореспондента інформаційного агентства „Асошіейтед Прес“, котру передруковано в щонайменше 30 газетах США, а також в Англії, Китаї, Росії та інших країнах світу. В статті автор підкреслив надзвичайно напружену передвиборну кампанію та припущення, що самі вислідu виборів можуть стати поштовхом для України в сторону Росії (якщо переможе теперішній прем'єр-міністер Віктор Янукович) або Заходу (коли переможе колишній прем'єр-міністер Віктор Ющенко). Згадав і про те, що на посаду Президента України є 23 кандидатів. Він також пише про присутність міжнародних спостерігачів і їхні завваги стосовно порушень, зокрема спрямованих владою проти опозиції і її передвиборної кампанії.

В статті йдеться також про закиди з обох сторін, припускається можливість „грузинського сценарію“ після виборів. Автор говорить, що закиди на адресу В. Ющенка зводяться до того, нібито його перемога означатиме дискримінацію російських мешканців України і загострення стосунків з Росією, найбільшим торговельним партнером України. В. Янукович натомість обіцяє подвійне громадянство та має намір впровадити російську як офіційну мову. Треба зазначити, що багато дечого негативного трапляється і в передвиборній кампанії США, однак ввесь цей процес є цілком прозорий і відкритий для обговорення виборців, які самі вирішують за кого їм голосувати.

Як відлуння попередньо згаданої статті репортера „Асошіейтед Прес“, щоденник „Ню-Йорк Таймс“ помістив 1 листопада статтю свого кореспондента Стівена Лі Маєрса, в якій висвітлює звинувачення з боку штабу В. Ющенка стосовно перепон у передвиборній кампанії та в день голосування. Автор бере до уваги проблеми 5-го каналу телебачення – єдиної неурядової мережі, загадкову хворобу В. Ющенка та інші перепетії. Підкреслює звинувачення щодо втручання Росії, Европи і США у виборчий процес України та штабу проурядового кандидата (В. Януковича) – про фальсифікації в селах Львівської області. Описує підвищену готовність поліції та відділів особливого призначення на вулицях Києва, які очікують заворушень.

Той самий кореспондент у статті від 1 листопада, поміщеній у згаданому щоденнику 2 листопада, продовжує розповідь про голосування у президентських виборах в Україні. Пригадуючи Стівен Л. Маєрс зазначає, що обидва кандидати, набравши майже однакову кількість голосів, тепер залицятимуться до інших 22 кандидатів, щоб переконати їх віддати їм свої голоси. В рахубу найбільше входять кандидат від соціялістів Олександер Мороз із своїми 6 відсотками здобутих голосів, і Петро Симоненко з 5 відсотками голосів. Він пише, що, згідно з вістками українських ЗМІ, О. Мороз переговорює в справі підтримки з В. Ющенком, а П. Симоненко не говорить, кого підтримає здобутими голосами.

Х.В. - Ф.

Тарас Глум зі Львова (з ним Ярина і Наталя Глуми): „Ми стали постійними мешканцями США, але вболіваємо за Україну. Принаймні тут не підтасують виборів. Я вірю, що наш син Данилко (на руках) стане президентом України. Спершу помічником, а потім вже – президентом“.

Богдан Дидик (з ним – справа Галина Дидик, зліва Наталя Малиновська): „Ми прийшли сюди як українці, які переживають за долю своєї країни. Ми хочемо, щоб там було краще життя. Сподіваємося, що наші голоси стануть маленькою частинкою на підтримку нашого народного кандидата Віктора Ющенка“.

Українці (Нью-Йорк)...

(Закінчення зі стор. 1)

Рівно о 8-ій ранку відкрилися двері виборчої дільниці, і секретар комісії Павло Костюк проголосив початок голосування. Він відразу вийшов до людей на хідник і провів блискавичну конференцію, відповідаючи на запитання присутніх щодо порядку проведення виборів.

Виборці запитували:

– Чи можуть проголосувати люди, які тимчасово поставлені на консульський облік?

– Мають право голосувати усі громадяни України, які мають документи, передбачені Законом про вибори.

– Якщо буде повторне голосування, то чи зможуть брати в ньому участь ті, хто не брав участи в першому голосуванні?

–Так. Якщо Центральна виборча комісія дасть знати, що вийшло два рівнорядні кандидати, ми оголосимо прийняття заяв, яке закінчиться за 7 днів до виборів, і відповідним чином відбудеться повторне голосування.

– Але згідно зі законом про вибори люди, які внесені в списки на перше голосування, не повинні повторно подавати заяви...

– Це правильно. Вони вже внесені в списки і можуть голосувати на другому етапі виборів.

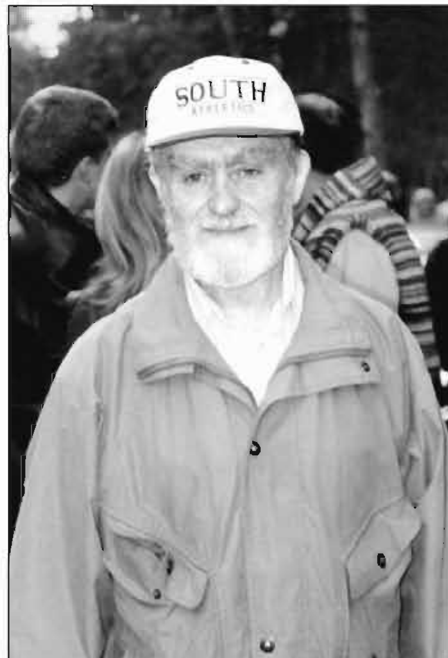
– Чи особа, яка є в списках, але не голосувала сьогодні, буде автоматично включена в списки на повторні вибори?

– Так, адже є причина, з якої ви не прийшли. Це - людський фактор.

Оскільки вхід до приміщення був пов'язаний з ретельною перевіркою документів, то черга посувалася досить повільно і швидко простяглася аж до поперечної Медісон-авеню, не такої вже й близької. Водії авт, які прямували повз довжелезну чергу, цікавилися, що сталося, і дивувалися з активности чужинців з далекої і незнаної країни. Пачку останнього числа „Свободи“, яку я поклав на хіднику, українці розібрали миттєво.

Черга дала мені нагоду поспілкуватися з тими, хто вже проголосував, і з тими, хто ще чекав своєї черги. Вислід зі спілкування подаю разом зі світлинами на цій сторінці.

Левко Хмельковський
Фото: Л. Хмельковський

Йосип Корецький: „Я не маю великих сподівань на вислід цих виборів. Мені відомий стан справ в Україні. У мене є підстави для песимістичного погляду на сучасне життя в Україні. Але ми повинні добиватися змін. Сам я з Житомира, єврей. Я хотів би, щоб між єврейською громадою і українцями була спільність щодо України. Поки ми живемо, треба разом боротися, щоб Україна була достойною, заможною державою“.

Оксана Тимощук: „Ми щиро бажаємо сьогодні підтримати нашу Україну і віримо, що наші голоси додадуть сили в цій дуже складній ситуації, яка тепер склалася. Ми хочемо внести свою частку в розвиток нашої держави“.

Тарас Мазяр (зліва) і з ним Назар Шпак: „Ми сьогодні проводимо акцію проти фальсифікації, яка триває в Україні. На жаль, ми звідси не можемо змінити того, що відбувається там, але ми висловлюємо протест проти незаконних обшуків в штаб-квартирах громадських організацій, проти провокацій влади і закликаємо усіх громадян зберігати спокій і не піддаватися на жодні провокації. Це дозволить обрати справді демократичного президента“.

Жінки з Філядельфії: „Нашу поїздку на вибори організував Український освітньо-культурний центр, який надав два шкільні автобуси. Ще три автобуси прибудуть після восьмої години“.

21 листопада визначиться вибір України

31 жовтня відбулося перше коло виборів президента України, у висліді якого на повторне голосування вийшли В. Янукович і В. Ющенко. Свого часу один із батьків американської демократії Абрагам Лінкольн сказав: „Виборчий бюлетень сильніший від кулі". В Україні, на щастя, замість куль влучають у небажаного кандидата яйцем, але вибори і справді нагадують двобій, незвичний для виборців посткомуністичної країни. Люди хочуть жити по-людськи, а влада намагається зберегти верховенство минулих часів, тому й вдається до численних порушень і маніпуляцій на виборах. Голоси спостерігачів і оцінки місій спостереження за виборами розділилися. Представники СНД сказали, що в Україні ніяких суттєвих порушень не відбулося, вибори відбулися прозоро і відкрито. Адміністрація Президента США заявила про те, що передвиборча кампанія та вибори президента України не відповідали значній кількості міжнародних стандартів демократичних виборів і зазначила, що поділяє думку ОБСЕ про те, що вибори являють собою крок назад у порівнянні з 2002 роком. Переважна більшість західних спостерігачів – понад 600 від Бюра демократичних інституцій та прав людини ОБСЕ, Парламентської Асамблеї ОБСЕ, Ради Европи, НАТО, Европейського парляменту вважають, що перше коло президентських виборів в Україні не відповідає европейським стандартам. Керівник делегації спостерігачів від европейських міжнародних організацій Джордж Брюс сказав, що місія відзначила низку проблем, зокрема, упередженість державних ЗМІ, втручання органів державної влади на підтримку В. Януковича, використання державних ресурсів для проведення його кампанії, перешкоджання заходам опозиції тощо. Перед другим колом органи державної влади України мають забезпечити рівний і неупереджений доступ обох кандидатів на президентську посаду до ЗМІ, організувати виборчий процес у повній відповідності до виборчого законодавства України і міжнародних стандартів. В. Ющенко переміг у більшости областей, не дивлячись на фальшування під час виборчої кампанії, шалений опір влади. Багатьох виборців просто не включили у списки. Експерти кажуть, що через проблеми зі списками не змогли проголосувати 5-7 відс. людей.

Джордж Брюс, відповідаючи на запитання про зовнішнє втручання у передвиборчу кампанію в Україні, сказав: „Було б наївно з нашого боку не розуміти, що певні уряди за межами України зацікавлені в певних результатах виборів". Голова делегації Европейського парляменту Марек Сівєц сказав: „Якщо ви хотіли запитати, чи ми помітили російського президента, то – так". У цьому полягає головна особливість виборів. Росія розуміє, що 21 листопада може втратити вплив на Україну, перед якою стоїть питання її стратегічного вибору на десятиліття. Цю відповідальність відчули у всіх регіонах країни – звідси й рекордна участь – понад 75 відс. Такого числа виборців не було на жодних попередніх виборах президента України. Схоже, що це стало відповіддю людей на дії влади, яка весь час виборчої кампанії проводила експерименти за рецептами російських політтехнологій на українському грунті.

Газета „Нови дзєннік", яка виходить в Ню-Йорку польською мовою, привертає увагу до підривної ролі УПЦ Московського патріярхату, яка веде щалену агітацію серед віруючих проти В. Ющенка. В разі його перемоги ця церква погрожує утворити „православний фронт" і вивести на акції протесту сотні тисяч людей. „Перший камінь кинуть агенти російських спецслужб", – пише газета.

Хоча Центральна виборча комісія несподівано оголосила свій перепочинок і не довела до кінця оформлення вислідів першого кола виборів (це викликало численні підозри щодо фальшувань), проте вже тепер можна сказати що В. Ющенко і його прихильники перемогли, діставши неоднозначну підтримку більшости населення. 31 жовтня виборці України виявили свою здатність і рішучість до вибору. 21 листопада їм слід повторити свій вибір, але більш згуртовано і одностайно.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про Аню, що стала ще й кінозіркою

Про Анну Дущак – вже добре відому в українській спільноті поетесу, яка прикована до ліжка, ми вже писали свого часу, про неї також появилася не одна стаття-репортаж в українській пресі. Бо ж це справді унікальний випадок, про який хочеться паки і паки писати. Молода людина, цілком спаралізована, яка ніколи не втрачає оптимізму, творить все нові поезії (включно з любовними) і характеристична витонченими почуваннями і незнищимою життєрадісністю, що може бути прикладом для не одної здорової людини.

Тому не можна ані на хвилину дивуватися, що вона постійно захоплює усіх тих, що про неї знають, читають її збірки поезій чи її відвідують у тому буковинському селі, що є її батьківщиною. І ось тепер маємо новий доказ зацікавлення цією молодою людиною та її оптимізмом. Цей доказ одна із щирих подруг поетеси привезла зі собою, недавно відвідавши Аню – ці відвідини стали вже традицією та ритуалом.

Вона познайомилася з молодим фільмовим режисером, який тепер живе і творчо працює в Італії. Він саме приїхав відвідати родину на Буковині та використав нагоду, щоб зробити фільм про цю непересічну постать – буковинку, як і він. Одну з копій цього фільму Ксеня, подруга Ані, привезла до США і дала мені можливість подивитися.

Не знаю, чи треба аж живої картини, щоб зрозуміти справді велич духу цієї молодої буковинської дівчини, прикованої до ліжка? Чи треба слухати її надхненних слів любовної поезії, щоб усвідомити собі її каліцтво, а з ним відсутність того всього, що маємо в дарі, ми – усі здорові та нормальні люди? А вона декламує свої любовні поезії з таким надхненням, з таким усміхом на обличчі, що і ми забуваємо на хвилину на її каліцтво, як і мусів забути Петро Олар – режисер цього вийнятково фільму.

„Усміхнися, чуєш, любий, усміхнися,

Я зберу вустами із лиця росу.

Подивись у мої очі, подивися –

Я ж усю свою любов тобі несу!"

З яким переконанням Аня читає оцю свою поезію, як інші – любовні. Петро зафіксував на її обличчі цей чарівний усміх, а десь недалеко чути спів: „Я тебе кохаю"!

Ми не можемо надивуватися цій життєрадости Ані і її щирим словам: „Я не відчуваю нещастя. Я багата!".

Чи не треба нам з оцих щирих слів прикутої до ліжка Ані набирати оптимізму та відкидати усі дрібні, щоденні невдачі, які так уміють опоганювати наше життя? Чи не слід нам, слухаючи безпосередніх, щирих слів Ані, учитися приймати оце життя незалежно від того, що воно приносить? Ми слухаємо на фільмі завважень різних осіб, що мали щастя впізнати Аню та їхнього подиву для її оптимізму, любови життя та цього чудового радісного усміху, що так часто освічує її обличчя.

– Це надзвичайна людина!

– Я вклоняюся перед нею!

– Вона опромінює довкілля. Вона живе іншим світом...

П. Олар показує Аню нам із квітами, із прегарною чарівною буковинською природою, під звуки мелодійних пісень. А ми, зачаровані, не перший раз стверджуємо, що Аня – це надзвичайна людина, про яку варто писати, а ще більше творити фільм, щоб вона була прегарним прикладом для усіх.

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax (973) 644-9510, UNA Fax (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P.O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор — Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Я була спостерігачем на виборах в Києві

Під час виборів у Києві у мене склалося загальне враження, що виборці були набагато краще підготовлені до голосування, ніж влада. Громадяни без нарікань стояли в чергах, приносили з собою ручки, побоюючись, що записи, зроблені чорнилами з виборчих кабінок, через деякий час зникнуть, що залежить від специфічного складу цих чорнил, і це зашкодить їхньому волевиявленню (а саме такі чутки поширювалися по Києву).

На виборчій дільниці Києва ч. 45, територіяльного виборчого округу ч. 220, де мені випало бути офіційним спостерігачем від кандидата в президенти України М. Бродського, явка виборців склала 75 відс. Але у багатьох виборців були помилки у виборчих списках, які, в основному, полягали у відмінності літер в прізвищах та іменах – Анна замість Ганна чи Ксєнія замість Ксенія. Таким виборцям відмовляли у виданні бюлетенів. Громадяни були прикро вражені безглуздістю помилок, через які вони, фактично, були позбавлені права обирати і визначати майбутнє для себе та власної держави. Члени комісії наголошували, що виборці мали право на уточнення та доповнення виборчих списків до 30 жовтня. Проте громадяни, керуючись надісланими їм і правильно заповненими запрошеннями на вибори та більш ніж 20-літнім досвідом голосування на тій же самій дільниці (раніше жодних помилок у написанні прізвищ та імен не було), не бачили особливої необхідности у додаткових відвідинах виборчої дільниці.

Після виявлення помилок громадянам залишалося тільки звернутися до суду чи територіяльної виборчої комісії. Фактично це означало – написати скаргу, поїхати з нею в інше місце, простояти там в черзі для того, щоб скаргу було розглянуто, потім знову повернутися до своєї дільничої комісії, де ймовірність ще однієї черги була дуже значною (приміщення дільниці було малим, а виборців - багато).

Зрозуміло, що не всі виборці мали досить часу та здоров'я, щоб подібним чином проводити неділю. Проте найстійкіші з виборців таки поверталися до своїх виборчих дільниць і голосували. Так само й ті, хто виявляв померлих у списках чи сам не був внесений у списки взагалі. Трапився й курйоз: у виборчих списках мати виявила свого сина – 1997 року народження.

Не відбулося випадків масового голосування за відкріпними талонами, як це передбачалося, не було перебоїв з електроенергією, як сталося на одній з дільниць в житловому районі Троєщина, де ввечері на дільниці просто було відключено світло.

Вечірнє безперервне засідання комісії відбулося без особливих перешкод і результати показали, що на нашій дільниці 63.9 відс. громадян підтримують В. Ющенка, 14.4 відс. – В. Януковича. За О. Мороза, П. Симоненка та О. Омельченка було віддано трохи менше 5 відс. голосів.

Леся Саїк,
Київ

Уточнення прізвища

У надрукованому в „Свободі" 15 жовтня, ч. 42, спогаді Миколи Галіва „Один з визнаних майстрів слова" вкралася помилка в написанні прізвища. Правильно – Магідов, а не Маґідо. Роберт Маґідов був моїм студентом, захистив дисертацію на тему стилістики роману Бориса Пастернака „Доктор Живаго", згодом став керівником Славістичного факультету Нюйоркського міського університету.

Ася Гумецька

Тільки справжні демократи можуть побудувати квітучу Україну

Влітку я побував в Україні, побачив Київ, побачив Україну – свою Батьківщину, де народився і виріс. Але замість великої радости я відчув якесь пригнічення. Замість портретів Т. Шевченка або Лесі Українки скрізь були розвішані портрети зовсім мені невідомої людини. Коли я запитав у людей, хто ж ця особа, то мені відповіли – це наш майбутній „пахан", а сьогодні – прем'єр-міністер України Віктор Янукович. Почав питати, хто ж такий „пахан". „Пахан", як пояснили мені, це ватажок кримінальників. Називають його „батьком" або „папою" – російською мовою. „Папа" і „пахан" – це одне і теж саме – голова кримінальної організації. Але Україна – не є кримінальною країною і не є кримінальною організацією, подумав я. А призначив цього „пахана" – В. Януковича на високу посаду Президент України Л. Кучма.

А де ж поділися портрети кандидата в президенти від „Нашої України" Віктора Ющенка?" – запитав я. „Їх не дозволяють розвішувати в Києві і на всій Україні", – відповіли мені. Вибори президента ніби вільні і справедливі, як пояснює Л. Кучма. А де ж справедливість, коли Москва кричить по телевізору: „Ми кровно заінтересовані у вільних і справедливих виборах в Україні!". Це говорить депутат Державної думи Росії Андрій Кокошин. „Ми впевнені в перемозі нашого кандидата В. Януковича", – говорить проросійськи настроєний голова виборчого бльоку кандидата в президенти В. Януковича Сергій Тигипко. А звідки ж така впевненість в перемозі „пахана"? А звідти, що росіяни, котрі правлять з Москви сьогодні – це той самий кримінал, що і в Україні. І вони не хочуть віддати владу народові.

На жаль, за часів правління Леоніда Кучми та його прибічників, ми отримали не розвиток демократії, а згортання навіть тих демократичних завоювань, яких добилися з 1991 по 1994 рік. За цей час так і не створено повноцінної національної економіки, немає енергетичної, а відтак і економічної незалежности, а сільське господарство – у зародковому стані. Відсутність зрозумілої ефективної економічної політики спричинила соціяльні негаразди, масову бідність, дороженечу, безробіття, необхідність для багатьох українців шукати заробітку в чужих країнах.

Авторитарний режим, який панує нині в Україні, є головною перешкодою для вільного, демократичного розвитку суспільства і Української держави. Він чинить спротив приходу до влади чесної, патріотичної і професійно підготовленої еліти, агресивно і цинічно протидіє політичним силам, які відстоюють національні інтереси.

Нині кожен із нас, громадян України, мусить вирішити для себе: чи хочемо ми, щоб надалі нами правили збанкрутілі політики, які не відстоюють національні інтереси, і не користуються народною довірою; щоб Україна все глибше скочувалася в прірву економічної, а потім і політичної залежности від Москви. Щоб новопризначені Кучмою і Москвою Януковичі з кількома тюремними термінами „за плечима" купалися в розкошах, тоді як платня й пенсії мільйонів чесних людей не досягають навіть прожиточного мінімуму; щоб нас переслідували вічні „хлібні", „бензинові" і тому подібні кризи, щоб повернулися сталінські часи утисків свободи слова, переслідувань, залякувань та політичних вбивств.

Ми переконані, що лише справжнім демократам під силу здолати цей спротив і перетворити Україну на демократичну, квітучу европейську країну, з чесною і моральною владою, з законами, які однакові для всіх без винятку, з економікою, яка активно розвивається, з вільним суспільством, перед яким відкриті можливості й перспективи сучасного світу.

Ми не хочемо другої Білорусі на території України, де Лукашенко переписує власноручно конституцію країни за допомогою КҐБ і залишається царювати на третій термін проти волі народу, з котрим ніхто не рахується.

Ми не хочемо знахабнілої Росії на території України, де немає демократії, опозиції в парляменті, де заборонють свободу слова, незалежне телебачення, де добивають чеченський народ і говорять при цьому, що борються з міжнародним тероризмом.

Тарас Стельмах,
Балтимор

Лікарі спроможні встановити діягнозу

На перших сторінках „Свободи" (15 жовтня) і „The Ukrainian Weekly" (17 жовтня) є фотографія Віктора Ющенка зі спухлим і набряклим лицем. При порівнянні фотографій В. Ющенка до і після його захворювання видається неймовірним, що цей вродливий молодий чоловік так змінився. Дивлячись на змінене лице В. Ющенка, лікарі діягнозують, що цей набряк (це помітна кількість рідин у підшкірних тканинах) вказує на так званий „токсичний набряк", спричинений отрутою. Отруєння бактеріяльними ентеротоксинами у їжі (наприклад: ботулізм), чи іншими „біотерористичними" отрутами (як, наприклад Ricin–токсин), спричинюють сильні захворювання та зміни в цілому організмі і дають симптоми і фізичні ураження тіла, як у В. Ющенка.

Українське лікарське товариство Північної Америки та СФУЛТ, що має своїх членів чи представників в багатьох країнах світу (наприклад, в Австрії), могли б багато причинитися до осягнення правильної діягнози, через інтерв'ю з українськими і австрійськими лікарями, а також через заінтересування американських токсикологічних і біотерористичних спеціялістів, що мають, мабуть, найкращі в світі діягностичні лябораторії (особливо після „9/11"). Старання лікарів подати діягнозу не є політичним актом, а професійним і моральним обов'язком кожного лікаря та цілої української лікарської громади.

Д-р Мирослав Бурбело,
Вестерлі, Ровді-Айленд

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

УНСоюз підтримав фестиваль

НЮАРК. – 25 вересня був чудовий соняшний день, прекрасний для Української католицької церкви св. Івана Хрестителя для проведення їхнього фестивалю. Цей фестиваль розгорнувся у справді важливу подію громади. Площа для авт перетворилася на місце показу різних мистецьких творів, харчів, напоїв, музики і виконавців. При кінці розташувався традиційний харчовий двір з гарячими варениками, капустою, ковбасками та іншими стравами. Тут були також кава, чай зі смачними, домашньо виготовленими тістечками з кремом, чудовими пампушками, наповненими варенням, різноманітним смачним печивом. Що за насолода напитися гарячої кави з цими ласощами! На полуденок багато з гостей смакували холодне пиво або склянку холодного вина. Були там столи, однак не так багато, як звичайно, зі записами української музики, книжками, сувенірами і численними фольклорними предметами на продаж. Тут були до набуття чудові вишивані рушники і традиційні українські сорочки.

УНСоюз, як і в минулому, підтримав цей фестиваль, з'єднуючися з громадою. Ми прибули досить вчасно. У цьому часі, о 9-ій годині ранку, ще не було багатолюдно, крім організаторів, звичайно, був тут о. парох Леонід Мальков, який перевіряв кожний куток, щоб впевнитися, що все добре підготоване. Отець Андрій Манько і о. Олег Кашуба також допомагали у приготуванні. Навіть єпископ-емерит, Владика Михайло Кучмяк, який багато років тому був парохом церкви св. Івана Хрестителя, походжував задоволено, розмовляючи з парафіянами і давніми приятелями. Христина Бродин, працівник УНСоюзу і секретар 27-го Відділу УНСоюзу, та я приготували реклямні матеріяли для роздавання учасникам. Щоб наш стіл був добре обслужений, моя доня Арета Тритяк вирішила нам допомогати. Зацікавленим людям, які підходили до нашого стола, ми відповідали на ряд питань і роздавали найновіші числа „Свободи" і „Українського тижневика", інформативні матеріяли про оселю Союзівку та цілий ряд реклямних матеріялів про УНСоюз. Найбільш бажаними предметами, які ми роздавали, були сорочинки УНСоюзу, пера, портфелі і, очевидно, бальони УНСоюзу для дітей. На жаль, небагато людей з'явилися у ранніх годинах, як було сподівано. Михайло Стащишин, регент церковного хору, приготовляв звукову систему для концерту, який почався після 2-ої год. по полудні. В тому часі усі місця були заповнені. Приглядаючися до учасників фестивалю, ми помічали, що багато з них одягнені були в українські вишиті сорочки, деякі дуже традиційні, інші стилізовані, підібрані до модерного одягу. Я звернула увагу, що о. Леонід був одягнений у чудову сорочку, вишиту синіми нитками, яку, як він з гордістю сказав, вишила його мати.

Ведуча програмою Лада Гапій-Бідяк, яка втішалася „допомогою" своєї маленької дворічної донечки Маї, подала програму, у якій взяли участь музичний ансамбль „Львів'яни", співочий ансабль „Українські барви", фолкльорний ансамбль „Будьмо", танцювальні ансамблі „Іскра" з Випані і „Барвінок" з Бавнд Бруку та гуморист Стефко з Долини.

Пізніше, увечорі, маленькі світелка, що пробивалися крізь гілки дерев, створювали особливу атмосферу, доповнюючи музику „Львів'ян". Багатьом сподобалася музика і вони танцювали під чудові звуки української і модерної музики.

Ми хочемо висловити наше признання діючому комітетові за організування цього фестивалю. Ми усі знаємо, що це не є легке завдання. Поздоровляємо! У наступному році працівники УНСоюзу, які не тільки зуміли успішно приготувати стіл УНСоюзу, але також деякі працювали в інших ділянках, знову підтримають цей фестиваль. Маємо надію, що більше людей візьме участь у фестивалі, щоб гарно провести день і підтримати церкву св. Івана Хрестителя, яка живить громаду довгий час.

Оксана Тритяк,
Головний організатор і координатор особливих проєктів УНСоюзу

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ
ОКРУГИ МОНТРЕАЛЮ

відбудуться

в неділю,14 листопада 2004 р., о год. 2:00 по пол.
в Домі Української Молоді
3260 Beaubien E., Montreal, Canada

В організаційних нарадах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: члени управи Окружного комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступних відділів:

434, 465, 473.

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь:
Текля Мороз – Почесний член Головного Уряду

За Управу Округи:
Текля Мороз – голова
Олександра Дольницька – секретар
Сергій Джула – касир
Марта Білик – організаційний референт

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ
ОКРУГИ КЛІВЛЕНДУ

відбудуться

в суботу, 13 листопада 2004 р., о год. 3:00 по пол.
в Домівці Союзу Українок при катедрі св. Йосафата
5720 State Rd., Parma, OH

В організаційних нарадах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: члени управи Окружного комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступних відділів:

102, 112, 155, 180, 230, 233, 240, 291, 358, 364.

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:
Д-р Зенон Голубець – контролер УНС
Василь Ліщинецький – радний УНС
Тарас Шмагала ст. – почесний член Головного Уряду

За Управу Округи:
Євген Бачинський – голова
Леся Оленчук – секретар
Наталія М'ягкий – касир

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ
ОКРУГИ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

відбудуться

в суботу, 13 листопада 2004 р., о год. 1:00 по пол.
в приміщенні ЗУАДК-у, 1206 Cottman, Ave., Philadelphia.

В організаційних нарадах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: члени управи Окружного комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступних відділів:

10, 45, 62, 83, 116, 128, 153, 154, 162, 163, 173, 216, 231, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 321, 331, 339, 347, 362, 378, 397

.Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:
Стефан Гавриш – радний УНС
Павло Приньо – радний УНС

За Управу Округи:
Стефан Гавриш – голова
Павло Приньо – секретар
Микола Пришляк – касир
Іван Скочиляс – почесний голова Округи

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ
ОКРУГИ ЦЕНТРАЛЬНОГО НЮ-ДЖЕРЗІ

відбудуться

в суботу, 20 листопада 2004 р., о год. 1-ій по пол.
в залі церкви св. Михаїла

1700 Brooks Blvd., Manville, NJ

В організаційних нарадах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: члени управи Окружного комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступних відділів:

25, 155, 209, 269, 312, 349, 353, 372.

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь:

Ярослав Завійський, контролер УНС

За Управу Округи:
Михайло Захарко – голова
Іван Кушнір – секретар
Стефан Захарко – касир

Українці (Чикаґо)...

(Закінчення зі стор. 1)

У зв'язку з цією путінською візитою до Києва хочу згадати про мітинг протесту, який відбувся 29 жовтня біля Генерального консульства в Чикаго. Того дня кілька десятків людей прийшли до дипломатичної установи України з плякатами, аби висловити своє обурення політикою глави Росії, який втрутився у внутрішні справи Української держави.

Провідні українські громадські організації Чикаго, зокрема УККА, не підтримали цієї ідеї, адже треба було б протестувати біля російської дипломатичної установи.

„Але нема сумніву, що на користь Януковича в Україні безпосередньо діяв російський президент. В. Путін дивився на вибори, як на військову операцію, – вважає журналіст Сергій Доренко, – і після того, як він поставив на кон в Україні свою репутацію і своє майбутнє, не допускав думки програти. Йому хотілося, щоб В. Янукович став Л. Кучмою номер два".

Та повернімося до виборців, які зібрались біля будинку консульства.

– Звідки ви приїхали до США?

– Переважно всі ми з західніх областей України.

– Чи є хтось з мого рідного Львова?

– Напевно, я єдина тут львів'янка, – представилась старша жінка у модному капелюсі. Звати мене Катерина, а прізвище Костенко.

– Дуже приємно. Поділіться, будь-ласка, львівськими новинами.

– Є новини добрі і погані. Почну з добрих вісток. Перш за все маю на увазі вибори. Цими днями отримала листа від подруги зі Львова, звати її Лариса Куракіна. Вона розповідає, що виборці міста активно підтримують кандидатуру Віктора Ющенка і віддадуть за нього, майбутнього Президента України, свої голоди.

– Які ж погані вістки? – нагадав я співрозмовниці.

– Йдеться про зростання цін на продукти харчування, – м'ясо, масло, яйця та інші споживчі товари.

Між тим, наближався час початку голосування, і я хотів би скористатися нагодою, щоб розповісти читачам про голову виборчої комісії Марію Щерб'юк. Вона походить з Івано-Франківщини, народилась в родині лісоруба. Закінчивши середню школу з золотою медалею, поступила до Тернопільського педагогічного інституту, а після одержання диплому спочатку вчителювала в Богородчанах, а потім очолила дитячий садок.

Приїхавши до Америки, знайшла можливість навчати і виховувати дітей за фахом у суботній Школі Українознавства. Також є членом парафіяльної Ради собору святих Володимира і Ольги, бере активну участь в діяльності жіночої організації.

І ось настала довгоочікувана хвилина – відкрились двері Генерального консульства. Пані Марія звернулась до виборців зі словом привіту і запросила їх до голосування. З кожною годиною зростала черга виборців біля консульства. Люди приходили родинами, батьки хотіли скористатися нагодою, щоб ознайомити своїх дітей з тим, як відбувається голосування.

Я теж став у чергу, щоб послухати, про що говорять мої земляки, які їх відчуття у цей непростий день. Жінки, що стояли попереду мене, ділилися своїми враженнями про затемнення місяця, яке відбулося кілька днів тому.

– Пам'ятаю, багато років тому щось подібне сталося в природі, – згадувала жінка похилого віку. – Тоді говорили, що то Божа кара, в церкві відбувся Молебень з приводу цієї події. А тут я чула від людей ніби це є погана прикмета.

– Ваші побоювання стосовно затемнення безпідставні, – рішуче зауважила інша жінка, – я багато років викладала астрономію у вищих навчальних закладах і можу з впевненістю сказати, що небесним світилам немає ніякого діла до земних справ.

Побачивши в моїх руках фотоапарат, жінки почали мене просити, аби я не знімав їх для газети. Мені не потрібно було їх запитувати, чому вони бояться фотографії, адже добре знаю причину. Жінки, з якими я розмовляв, є нелегалами, і вони бояться, щоб їх не депортували. Не одна тисяча новоприбулих українців з тієї ж причини не погодились заявляти про себе виборчій комісії, боячись, що список потрапить до служби іміграції, і тоді може статися біда.

Тим часом прибув автобус з Дітройту, яким приїхали виборці. Дорога неблизька, рейс тривав майже шість годин, люди втомилися, однак, відразу пішли до виборчої дільниці. Опісля ми мали коротку розмову.

– Я незадоволений Центральною виборчою комісією, – сказав один з прибулих, – яка не врахувала бажання дітройтців про створення виборчої дільниці у нашому місті, в якому зареєстровано біля 500 осіб з правом голосу. Довелося нам наймати автобуси, щоб дістатися до Чикаго. Подібне становище і в інших штатах, які обслуговує Генеральне консульство. До найдальшого від Чикаго штату – майже 2000 кілометрів, звичайно, що звідти ніхто на вибори не приїхав.

Отже, в місцях компактного проживання українців треба дозволити створювати виборчі дільниці, і це положення має бути внесено до Законів про вибори Президента України та депутатів Верховної Ради.

Голосування закінчилося о 8-ій годині вечора, і відразу виборча комісія приступила до підрахунку голосів. А я тим часом попросив міжнародного спостерігача Ореста Бараника висловити свій погляд на вибори у Чикаго.

– Не вперше мені доводиться виконувати ролю міжнародного спостерігача під час виборів. Цього разу доручення носило особливо відповідальний характер. Я прослідкував увесь процес підготування та проведення виборів. Ніяких порушень я не виявив, все відбувалось у відповідності з Законом про вибори Президента України. З великим задоволенням хотів би відзначити високу активність виборців-українців Чикаго та штатів Мишиген, Мінесота та Айова. В порівнянні з попередніми виборами Президента України, які відбулися у 1999 році, нині в голосуванні взяли участь в п'ять разів більше виборців. Цей факт переконливо свідчить про політичну активність українців.

Анатолій Гороховський

Вислідн голосування на закордонних виборчих дільницях США

Виборчі дільниці	Голова комісії	Проголосували	За Ющенка	За Януковича	В списку
92 Вашінгтон	*Мирослава Пархоменко*	507	447	24	2234
93 Сан Франциско	*Ігор Каліш*	473	449	12	2657
94 Ню-Йорк	*Олексій Зінченко*	1984	1889	70	3778
95 Чикаго	*Марія Щерб'юк*	2512	2464	29	7256

До відома громадян України за кордоном

Подаємо до відома громадян України за кордоном, що хоч остаточне підрахування голосів на виборах президента України ще не завершилось, однак попередній результат підрахунку голосів говорить про те, що відбудеться повторне голосування 21 листопада цього року в тих самих 123 виборчих дільницях за кордоном, які подані на вебсайті Центральної Виборчої Комісії: (www.cvk.gov.ua)

Адреси дільниць – на вебсайті ЦВК, можна телефонувати до канцелярії СКУ на тел. (416) 323-3020 або звертатися електронною поштою: congress@look.ca

В додаток повідомляємо, що списки виборців – не остаточні. Громадяни України за кордоном, котрі не внесені у списки виборців, можуть зголоситися особисто до виборчої дільниці до 13 листопада цього року з дійсним українським пашпортом та заповнити заяву, а у випадку відкріпного посвідчення – до самого повторного дня виборів, щоб бути включеним у списки.

Цьогорічні вибори Президента України є найважливішою подією в історії молодої Української держави. Кожний голос може бути вирішальним. Тому звертаємося до всіх громадян України за кордоном: не стійте осторонь! Зробіть свій вибір!

За Світовий Конгрес Українців:

Аскольд Лозинський, президент
Віктор Педенко, генеральний секретар
Юрій Даревич, голова Координаційного комітету СКУ у справах виборів в Україні

Початок голосування в Сан-Франціско. Одним з перших отримує бюлетені голова виборчої комісії Ігор Каліш.

Під час підсумовування результатів голосування в Сан-Франциско.
Фото: І. Каліш

Вік і досвід: приклад українця

Д-р Роман Барановський

Життєписи старших галицьких інтелігентів дуже подібні між собою: добре виховання, зокрема релігійне, грунтовна освіта, з юних літ виплекане почуття обов'язку перед рідним народом, поряд з професійними успіхами – активна громадська праця. А також традиційна порядність в родині і гаряче бажання залишити у духовний спадок дітям та онукам своє щире українство. Ця типова характеристика повною мірою застосовна і до біографії д-ра Романа Барановського. Народився в історичному Галичі, в 1919 році перейшов Збруч, щоб вдихнути в груди повітря боротьби за Українську державу, працював у військовій лікарні. Після поразки УНР повернувся в Галичину, закінчив Академію ветеринарної медицини у Львові, двічі потрапляв до польського війська, – в 1932-му і з самим початком Другої світової. Далі – майже річний німецький полон, знову праця у військовій лікарні, глибший крок в науку – захист докторату з ветеринарії в Мюнхені, в університеті Максиміляна Людвіга. По війні, вже з дружиною і двома дітьми, приїхав до США, мужньо здолав крутий емігрантський шлях від звичайного робітника у м'ясарні до відповідального службовця в Державній адміністрації харчів та ліків у Вашінгтоні. А поза працею весь життєвий простір, від молодости до сьогоднішнього дня, заповнений в цієї типової української людини Пластом („Лісовий Чорт" і редактор квартальника УПСеньйорату „Слово"), громадськими організаціями (член НТШ-А, активіст УККА у Вашінгтоні, згодом – секретар УАКРади) і безперервною журналістичною діяльністю (співредактор журналу Наш Голос" і багаторічний постійний автор „Свободи"). Втім, є й рідкісний рядок у його біографії: д-р Барановський – кавалер Мальтійського ордену. Отож навіть за згаданими тут зовнішніми лініями життя можна було б створити виразний і привабливий портрет цього нашого сучасника. Однак розмову з ним, напрям її і зміст, визначила інша обставина – та, що д-рові Барановському від цього літа, від 12 червня, іде сотий рік...

– Пане докторе, я починаю здогадуватися, що людське життя не вимірюється роками...

– Ні, звичайно. Психологи кажуть, що наша самосвідомість не має в собі відчуття кінця, що вона відкрита до безмежжя. І це, мабуть, може слугувати одним з доказів безсмертя душі.

– Самосвідомість – це щось інше, ніж розум?

– В кожнім разі, інше, ніж інтелект. Це щось синтетичне, в чому з'єднується сила думки з „шостим відчуттям", з інтуїцією. Самосвідомість – це сама ідея особистости, якщо говорити словами Достоєвського, яким я в молодості захоплювався.

– Але в Достоєвського також знаходимо докір, що людина краще знає зовнішній світ, ніж саму себе. І хіба це не так? Газетярство багато років зводить мене з людьми різного віку, різних професій, різних переконань. Попадалися серед них дуже цікаві, глибокодумні особистості, які дуже багато знали, але я дуже мало зустрічав людей, які б знали себе. І все ж логічним було б припустити, що більше себе знає той, хто довше прожив на білому світі. Знає, що в ньому переважає – успадкований характер чи виховання, чи зовнішні впливи, освіта, набутий світогляд і так далі? Що Ви скажете в цьому сенсі про себе?

– Слава Богу, я ніколи не зазнавав внутрішнього роздвоєння. Чи ця моя цілісніть – вроджена чи вихована, не знаю. Можливо, те й друге. Я народився в сім'ї українського католицького священика, який хотів бачити своїх дітей правдивими, справедливими і корисними для обох наших найближчих світів - християнського і національного.

– Чи Ви підкреслюєте це слово – „в сім'ї українського католицького священика"?

– Не бажав би цього робити, однак і спеціяльне підкреслення не було б безпідставним. На мій погляд, різниці між Східньою і Західньою Церквами лежать не в ділянці догматики, а в ділянці психології. Східня людина вірила в Бога надзвичайно сильно, беззастережно, з просто таки межевою внутрішньою напругою, так що ця віра становила головний зміст буття – на довколишню дійсність не залишалося сили, реальність життя сприймалася як щось негідне уваги. І тому ця реальність весь час погіршувалася. Західня людина, в силу своєї більшої самостійности, гостріше відчувала обов'язок впорядковувати довколишній світ, кажучи церковною мовою – євангелізувати його. Махнути на світ рукою, бо він, мовляв, неспасенний, – то не похристиянськи. Адже ж у цей „неспасенний" світ приходив Христос – значить, він вартий спасіння і відповідної нашої праці. Тому замість сперечатися, яка традиція важливіша, східня чи західня, треба зрозуміти особливу важливість їхнього поєднання. Любов до Бога повинна поєднуватися відповідальністю за земний світ. Це те, що дає перспективу нашій Українській Католицькій Церкві – вона органічно поєднує східню схильність до глибокої, емоційно наповненої і напруженої віри, зі західньою схильністю до впорядкування земного життя, суспільного, соціяльного, – згідно з Христовими правдами. Атмосфера такого поєднання огортала мене в батьківському домі від малих літ. Чи це успадковані від батька-священика риси, чи виховані ним – над цим я не застановлявся, але тих моїх внутрішніх орієнтирів я ніколи не зревізував. Побожність була моїм першим „я", а з неї випливала правдивість, правдомовність, чесність і відповідні політичні переконання.

– Прошу, назвіть найважливіше з них.

– Демократизм і антитоталітаризм.

– Характери, крім усього, діляться на тих, котрі ведуть, і тих, хто веде. Ви до яких належите?

– Мабуть, до третіх.... Я не дозволяв нікому стояти над моєю волею і відповідальністю за власне життя, але також сам не пригнічував чужої волі і чужих поглядів. Мене завжди найбільше тішить, коли люди різних переконань здатні на взаємну толерантність, на спроможність якщо вже не розуміти одне одного, то принаймні уважно вислухати.

– Це дуже добре, але це характеризує тільки Вас, а не життя. В житті є багато зла, воно і видиме, і невидиме, земне і метафізичне. Світ у злі лежить – так каже Церква. А хіба зі злом можна бути толерантним? Хіба зло можна перемогти більшістю рук, піднесених в демократичному голосуванні? Хіба Ви не бачите, що далеко не всі члени вільних суспільств витримують випробування свободою і демократією?

– Ми є тільки люди. Те, що понад наші людські сили, довірмо Богові. Але чисто людські сили теж немалі, тому, відірвані від Божої справи, вони можуть бути дуже небезпечні. Зокрема коли не пов'язані з почуттям відповідальности, з сумлінням, з порядністю, з духовною чистотою. Багато змін приходить в життя людства не у висліді демократичного голосування. Назрівають відповідні обставини – і вибухає революція. Революційний чин – це одна з відповідей на несправедливості життя. Я навіть припускаю, що й в автократизмі є щось позитивне – якісь не зайві обмеження, дисципліна, порядок. Церква – це також суцільний автократизм. І все ж демократія – це не прото спосіб управління, це – саме життя. Американці кажуть: „Живи і дай жити іншому". Тобто рахуйся з іншими людьми. Те, що стосується всіх, повинні й вирішувати всі – це і є сутність демократії. Інша річ, що демократія передбачає людей високої культури, високого рівня самосвідомости і самодисципліни.

– Чи Ви будете дуже гніватися, якщо я скажу, що вбачаю у Вас більшого революціонера, ніж демократа?

– Не буду, але поясніть, чому?

– Тому що довкола все більше брехні і сваволі, а Ви цю негідну „більшість" по-революційному відкидаєте, не віддаєте їй себе. Бути послі-

(Закінчення на стор. 21)

До 60-ліття УГВР

З нагоди відзначення 60-ліття від створення

УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ

в лісах Самбірщини

передаю в пам'ять

професора **ЯРОСЛАВА БІЛЕНЬКОГО**

співосновника і першого Головного Судді УГВР

даток (дол. 50) на пресфонд „Самбірські Вісті" і Музей „Бойківщина" в Самборі Ювілейному Комітетові привіт і побажання.

ДОРА РАК (мгр. Теодора Біленька, дочка).

ПРЕЗИДІЯ СЕРЕДОВИЩА УГВР

запрошує українське громадянство на

**ДОПОВІДІ ПРО УГВР
З ПЕРСПЕКТИВИ 60 РОКІВ**

виголосять:

д-р АНАТОЛІЙ КАМІНСЬКИЙ

„Соціяльний й економічний аспект програми УГВР"

проф. ОЛЕКСАНДЕР МОТИЛЬ

„Від тоталітаризму до демократії"

що відбудуться:

у неділю, 21 листопада 2004 р. о год. 2 по пол.

у будинку НТШ при 63 Четверта Авеню, між 9 і 10 вулицями

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

„Ті, що греблі рвуть" привітали славну пластунку

НЮ-ЙОРК. – Членки Плавні 2-го куреня Уладу пластунок-сеньйорок „Ті, що греблі рвуть" вітали пл. сен. кер. Евстахію Гойдиш з – 90-річчям від дня народження і 75-річчям пластування – на своїх сходинах 16 жовтня, які відбулися в домівці товариства „Самопоміч". Ювілятка з молодих років виховувала пластову молодь, а до червня цього року навчала в Школі українознавства.

Евстахію Гойдиш можна вважати живою історією Пласту, бо вона вступила до гуртка „Перепелиці" 3-го дівочого куреня Уладу українських пластунів-юнаків ім. княгині Ярославни у Львові, як мала 15 років. Ювілятка пережила тяжкий час заборони Пласту, його відродження в таборах переміщених осіб поза межами України і розбудови в США, на яку сама мала значний вплив. Присутні на ювілейному відзначенні з вдячністю згадали деякі її досягнення: вона була новацька виховниця, гніздова, крайова референтка новачок, булавна новачок, комендантка вишколів, очолювала по три каденції Крайову пластову старшини і Крайову пластову раду. Була нагороджена медалею св. Юрія в золоті.

У своєму слові ювілятка розповіла про себе і свою родину. Вони з чоловіком інж. Романом мали троє добрих, уважних до батьків дітей. Згадала свою довголітню працю в Школі українознавства в Ню-Йорку і в Пласті. Пласт завжди давав її розраду і надію на майбутнє. Працюючи з новацтвом (діти у віці від 6–11,5 років), на новацькі „Костюмівки" писала чарівні казки, які сестрички змістовно читали і роями виконували ролі. У казках, а їх було 34, вона передавала любов до України, до її історії, навчала високих норм і принципів поведінки, винагороджувала казкових осіб за їхні добрі діла.

Анна (Ляля) Алиськевич згадала про табір на оселі „Вовча Тропа", в якому ювілятка була коменданткою, а вона – сестричкою. Інші учасниці сходин долучилися до тих спогадів. Оксана Бачинська розповіла, як вона у тому таборі була новачкою, а Марта Салик пригадала, як ювілятка писала інструкції для сестричок через кальку, бо в той час копіювальні машини не були в моді, а опісля перевіряла чи правильно сестрички ведуть заняття з новачками.

Вітала ювілятку пластунка Люба (Мурка) Пежанська – телефоном. Сердечні вітання прислали на хвилях етеру її дорогі подруги Христя Навроцька і Наталія Макаревич. Привіти надійшли від курінного проводу сеньйорок „Ті, що греблі рвуть" електронною поштою з музикою, від Плавні Ню-Джерзі, яку очолює Рома Гадзевич. Надійшли також привіти від загону „Червона Калина" і від куреня сеньйорок „Верховинки". На закінчення Евстахія Гойдиш подякувала всім присутнім, жартуючи, „що не знає, як то сталося, що її вже – дев'ятдесят".

На сходинах коло ювілятки сиділа її довголітня співробітниця з часів праці в Крайовому пластовому проводі Ольга Кузьмович, з другого боку – Уляна Старосольська і Марія Храплива, які пластували з нею довгі літа.

Святкування ювілеїв Евстахії Гойдиш почалися ще 11 вересня ц. р., день після її 90-ліття. Найстарші членки Плавні зустрілися в Ню-Йорку на доповнюючій „греблівській" раді, якої головний збір був на оселі УНСоюзу Союзівці, та співали їй „Многая літа".

Мотря Мілянич

В першому ряді посередині – ювілятка Евстахія Гойдиш серед подруг-пластунок.

Вислід конкурсу СУА ім. Л. і П. Ковалевих

Жюрі наукового конкурсу Фонду Лесі і Петра Ковалевих (у складі: д-р Наталія Пазуняк, д-р Ася Гумецька і д-р Андрій Горняткевич) одностайно вирішило надати нагороду в ділянці науки про українську мову д-ові Андрієві Даниленкові, професорові катедри сучасних мов і культур в університеті „Pace" в Ню-Йорку – за книгу „Предикати, відмінки і діатези в українській мові" (Харків: „ОКО", 2003, 512 стор.).

Врочисте нагородження відбудеться на Конвенції СУА 27–30 травня 2005 року в Олбані, Ню-Йорк.

Екзекутива СУА складає щиру подяку членам жюрі за їхню велику працю у висуненні наукової праці для відзначення.

Оксана Фаріон

Календар подій

5 – 7 ЛИСТОПАДА
Пласт – „вікенд" Орликіяда.

12 ЛИСТОПАДА
Kripplebush Fire Company Banquet.

18 – 20 ЛИСТОПАДА
Засідання Головного Уряду УНСоюзу

20 ЛИСТОПАДА
New Paltz Semi Formal Dinner Banquet

21 ЛИСТОПАДА
Ellenville Coop Nursery School Auction.

25 – 28 ЛИСТОПАДА
Thanksgiving Weekend Packages Available.

3 ГРУДНЯ
Різдвяне прийняття для членів 95-го відділу СУА

4 ГРУДНЯ
Accord Fire Company Banquet

11 ГРУДНЯ
Ulster Correctional Facility Christmas Party.

23 ГРУДНЯ
Jeremiah Flaherty Law Office Christmas Party.

24 ГРУДНЯ
Традиційна Різдвяна Вечеря.

31 ГРУДНЯ
Навечір'я Нового Року – забава до звуків оркестри „Фата Моргана".

6 СІЧНЯ 2005 р.
Традиційна Різдвяна Вечеря.

В Україні...

(Закінчення зі стор. 3)

влада вирішила дати бій цивілізованим соціологічним і політичним технологіям. І звела наукове дослідження до рівня профанації.

Незадовго до виборів один дуже поінформований у пляни Банкової журналіст кинув фразу: „Ти думаєш, що своїм екзит-полом опозиція зможе щось довести? На ваш екзит-пол ми відповімо своїм – і не одним...". Так і сталося.

У ніч виборів було оприлюднено дані 4 екзит-полів, три з яких дали перевагу Віктору Януковичу і один – Ющенкові. Але тут є одна цікава деталь. Коли людей опитували анонімно (бюлетені опускали у скриньку, ніби моделюючи голосування), то переміг опозиціонер. Коли респонденти називали прізвище „свого" президента – чомусь перемагав Янукович. Ось така соціологія...

Для проведення „Національного екзит-полу" було створено консорціюм з провідних соціологічних фірм – це Фонд „Демократичні ініціативи" (фірма-організатор), Центр „Соціальний моніторінг", Центр „Социс", Київський міжнародний інститут соціології, Центр економічних і політичних досліджень ім. О.Разумкова. Це авторитетні структури, які працюють вже багато років.

За даними „Української правди", четвірка розділилася – КМІС і разумковці провели анонімне анкетування, тобто людям на виході з дільниць пропонували соціологічний бюлетень, який кидався у скриньку (таке дослідження вважається найбільш об'єктивним). Отже, за матеріялами анонімного опитування понад 25 тисяч виборців по всій Україні отримано такі результати:Ющенко – 44,4 відс., Янукович – 38,0 відс.

Фахівці „Соцису" і „Соціяльного моніторингу" опитали методом особистого інтерв'ю теж понад 25 тисяч виборців по всій території України. І отримали інші результати: Янукович – 42,67 відс., Ющенко – 38,28 відс. Різницю між анонімним дослідженням і інтерв'ю пояснюють дуже просто – вона утворилася за рахунок „чинника страху". Тобто люди відмовлялися говорити правду в обличчя соціологу, але були більш щирі, коли їм давали анонімний соціологічний бюлетень.

Третій – „Український екзит-пол" – проводив Український центр соціяльних досліджень спільно з Соціологічною асоціяцією України та на кошти Українського центру політичного менеджменту і шести університетів України. Загалом було опитано 13, 522 респонденти. Результати: Янукович - 43 відс., Ющенко – 39,3 відс.

Нарешті, ще один екзит-пол організували заїжджі російські „варяги" – Фонд „Общественное мнение", керівник якого Олександр Ослон постійно виконує замовлення путінського політичного радника Глєба Павловського. А той протягом виборчої кампанії засвітився як один з ідеологів кандидата від влади В. Януковича. Важливо відзначити, що ФОМ не має в Україні власної мережі інтер'юерів і тому невідомо, кого саме з соціологів вони залучають до праці і чи взагалі вона здійснюється, чи результати її просто вигадуються. Це „дослідження" взагалі закінчилося нічим. У середині дня Г. Павловський повідомив, що за даними їхнього екзит-полу Янукович набрав 43,5 відс., а Ющенко – 39,2 відс. При цьому приблизно 70-80 відс. виборців відмовились відповідати на запитання соціологів. Це дивно, тому що в інших фірм відсоток відмов не перевищував 20-25 відс. І нібито саме тому, попри „непредставницькість" вибірки, ФОМ перервав проведення дослідження. Що, однак, не завадило йому оприлюднити неповні результати.

Що було і що буде?

Як і очікувалось, день виборів пройшов не без проблем. Порушень було зафіксовано чимало. Найбільше – зі списками виборців. За оцінками Комітету виборців України, у деяких регіонах до третини прізвищ громадян було перекручено. А це, згідно з чинним законом, не дає людині права брати участь у голосуванні. За оцінками прес-секретаря КВУ Олександра Черненка, „близько 10 відсотків виборців не змогли 31 жовтня здійснити своє волевиявлення через ці неточності". Суди були просто завалені заявами – громадяни вимагали внести зміни в списки і повернути їм право голосу. Понад 42 тисячі українців таки виборoли своє законне право! Але це коштувало їм часу і також чималих грошей.

Зворушує випадок, про який повідомила інформагенція „Купол": Жовківський районний суд задовольнив скаргу 80-річної мешканки Рави-Руської Єфросинії Товаранської, яка, прийшовши на свою виборчу дільницю, не змогла проголосувати, оскільки у списку виборців було неправильно вказане її прізвище. Для того, щоб захистити своє виборче право, стара жінка проїхала 45 кілометрів до районного центру і звернулася до суду. Після винесення позитивного рішення свідома бабуся повернулася на дільницю і проголосувала.

Іншим джерелом порушень стали відкріпні посвідчення, використання яких дозволяє проголосувати одній і тій же людині будь-яку кількість разів. Свідки розповідають, що на різних дільницях по всій Україні бачили дивних молодих людей, які намагались проголосувати за цими посвідченнями. Тільки 30 жовтня до Львова прибуло декілька „туристичних" спецрейсів зі Сходу. Загалом прибуло 3,024 осіб.

Міжнародні спостерігачі в оцінці виборів розділилися. Керівник делегації спостерігачів від ОБСЕ Брюс Джордж заявив, що за багатьма показниками українські вибори не відповідали европейським і міжнародним стандартам. У той самий час експерти московського „Інституту країн Східної Европи та СНД" вважають, що загалом вибори відбулися демократично.

А „зірки" цієї виборчої кампанії – студентські рухи громадського спротиву „Пора" і „Чиста Україна" оголосили, що розпочнуть акції громадянського спротиву, якщо ЦВК негайно не оприлюднить остаточні результати першого туру виборів президента. Вони також вимагають терміново внести необхідні правки у списки виборців та забезпечити ефективне та законне функціонування виборчих комісій у період між першим та другим турамивиборів.

Що буде у найближчі дні? Прихильники В. Ющенка розпочинають „загальнонаціональну суспільну мобілізацію проти банди, проти криміналізації, за спокійну добровільну боротьбу проти Януковича". Про це у вівторок, 2 листопада, з парляментської трибуни заявила Юлія Тимошенко. У найближчу суботу в Києві має відбутись загальнонаціональне віче прихильників Віктора Ющенка, на якому визначиться плян боротьби з можливою фальсифікацією виборів.

Багато що можуть визначити теледебати. Прес-секретар В. Ющенка Ірина Геращенко заявила, що він готовий до теледебатів з В. Януковичем у прямому етері та за рівних можливостей.

Студенти – проти фальсифікацій, за відставку В. Януковича

ЛЬВІВ. – У місті продовжуються масові акції протесту студентів: молодь виступає не лише проти утисків з боку влади, а й за відставку чинного прем'єр-міністра В. Януковича. У центрі міста з участю студентів 1 листопада відбулося семитисячне віче на підтримку В. Ющенка та на „захист свого вибору". Результати виборів, які оприлюднила ЦВК, львівські студенти називають пофальшованими. Вони вимагають, аби владні особи, які причетні до цього, були покарані. На знак протесту тисячі студентів звели барикади та розклали намети біля Національного університету імені І. Франка. На фото: Учасники віча на підтримку чесних виборів під гаслом „Захистимо свій вибір!" *Фото: УНІАН*

100 тисяч брошур - провокація проти Віктора Ющенка

ЛЬВІВ. – 2 листопада у міський виборчий штаб В. Ющенка зателефонував невідомий і повідомив, що на території Львівської дистанції електропостачання, одного з підрозділів міської залізниці, в котельні розміщені пачки брошур з „чорним піяром" на Віктора Ющенка. На місце виїхали представники виборчого штабу, які відразу повідомили правоохоронців. Під час огляду котельні було виявлено склад антиющенківської агітпродукції - приблизно сто тисяч буклетів під назвою „Спецоперація „Ющенко". Зараз на місці працює слідчо-оперативна група. *Фото: УНІАН*

Арнольд Марґолін та Ілля Шраг: невідома сторінка українсько-єврейських взаємин

Яскравою і майже невідомою сторінкою українсько-єврейських взаємин у мунулому столітті є дружба і співпраця політика і адвоката Арнольда Марґоліна (1877-1956) та „славного українського діяча" (за висловом М.Грушевського) Іллі Шрага (1847-1919).

В свій час нижче підписані автори опублікували статтю про І.Шрага під промовистою назвою „Друг єврейського народу". На жаль, тоді ми не мали доступу до надзвичайно важливої книги А.Марголіна „Україна і політика Антанти". В ній автор зазначав, що в єврейських колах Чернігівської губернії ім'я І. Шрага було оточено ореолом праведника та друга єврейського народу. До речі, цю книгу А.Марголін присвятив памя'ті М. Е. Мандельштама та І. Л. Шрага. В свою чергу, відомі українські діячі минулого століття вважали А.Марголіна українським державником та великим приятелем українського народу.

В житті цих людей було багато спільного, що врешті-решт привело їх один до одного. Арнольд Марголін народився 4 (17) листопада 1877 р. в Києві. Його батько був значним судновласником, мати активно займалася добродійною діяльністю і мала великий вплив на сина. Після закінчення гімназії юнак вступив на юридичний факультет Київського університету. Закінчивши його, продовжив навчання в Ляйпцігу та Ліоні. Ще в студентські роки Марголін виступав проти утисків євреїв, став активним членом Союзу „За рівноправ'я євреїв Росії". Молодий адвокат активно і успішно захищав права євреїв, які постраждали від погромів, що прокотилися по імперії на початку XX ст. Разом з відомими російськими адвокатами він брав участь в захисті М.Бейліса. Його не задовольнив виправдальний вирок, і він шукав справжнього вбивцю. За цю діяльність був виключений з Палати юристів і змушений виїхати до Петербургу. Там став активно співпрацювати в поміркованій Народно-соціялістичній партії. Революцію 1917 року він сприйняв як можливість повернутися до Києва. Вже в еміґрації А.Марголін згадував, що з дитинства любив Україну. Розумів мову, звичаї, пісні українців. Його дочка, Любов Марголіна писала, що батько часто брав дітей в подорожі по Дніпру та Десні на пароплавах. На зупинках діти гралися і прислуховувались, як батько вів довгі розмови з селянами і візниками по-українськи.

З раннього періоду своєї діяльності А.Марголін був зв'язаний з українськими демократичними колами. Після революційних подій 1905 р. відома його участь, як оборонця, в справі молодих українських діячів, серед яких був Андрій Лівицький. Погляди А. Марголіна формувалися під впливом С. Єфремова, А.Саліковського, А.Ніковського та інших відомих українських громадсько-політичних і наукових діячів. В 1917 р. А. Марголін вийшов з партії народних соціялістів та зголосився до партії українських соціялістів-федералістів, яка охоче прийняла його. В своїй книзі споминів А. Марголін зазначав, що в цій партії був зосереджений увесь цвіт української інтелігенції.

Ілля Шраг народився 23 серпня (ст.ст.) 1847 р. в містечку Седнів на Чернігівщині. Батько його, виходець з Саксонії, був лікарем у маєтку поміщиків Лизогубів, мати походила з родини дрібнопомісних дворян Колодкевичів. В зв'язку з гімназичним протестом йому довелося складати екзамени екстерном. У 1865 р. поступив до Петербурзької медико-хірургічної академії, але вже в 1867 р. перейшов на юридичний факультет університету. Виключений за участь у студентському русі, І.Шраг витратив кілька років для здобуття ступеня кандидата юридичних наук. Незважаючи на те, що професор О.Кістяківський пропонував йому працю на університетській катедрі, молодий юрист повернувся до рідного міста, щоб залишитися тут назавжди. Кар'єра адвоката розвивалася цілком успішно. З часом І.Шраг зажив слави одного з кращих фахівців в Україні. Активний захист покривджених і гноблених селян він поєднував з земськими та міськими справами. Але головною метою його життя було служіння національному визволенню та культурному відродженню України. Напівнімецьке походження аж ніяк не перешкоджало йому з дитинства відчувати себе українцем. З часом І.Шраг стає не тільки центральною постаттю серед чернігівських українців, а й одним з найвидатніших діячів українського національного руху. І.Шраг рішуче виступав проти антисемітської політики влади, гостро засуджував тих, хто провокував і провадив погроми. Авторитетний юрист вдавася до різних заходів захисту єврейського населення Чернігівської губернії. Коли спалахнув погром в Чернігові, він відіслав дві телеграми голові російського уряду С.Вітте з вимогою втрутитися. Відвідував губернатора, щоб не допускати погромних дій, звинувачував надхненника ніжинського погрому проф. М.Лілєєва. Найбільш повно і сміливо викрив погромну політику уряду, який використовував „істінно русских людей" І.Шраг на засіданнях Державної Думи. Звичайно, чорносотенці не могли простити йому захист євреїв і погрожували смертю. В автобіографії І.Шраг писав, що зберігає два листа з погрозами смертю йому і всій його родині.

Отже, не дивно, що ці дві непересічні постаті познайомилися і стали друзями на все життя. А. Марголін в своїй книзі вказував, що близькі дружні стосунки з Іллєю Шрагом у нього встановились з часів виборів до 1-ої Державної Думи. Автор писав, що вся чернігівська губернія знала і гаряче любила Шрага, а селяни інакше і не називали його, як „батько Шраг". Він відзначав прямоту і правдивість Шрага у відстоюванні інтересів всіх гноблених. Був, за словами А.Марголіна, талановитим оратором, досвідченим адвокатом, незмінним на відповідальних посадах в земстві і на міській роботі. З великою теплотою згадував А.Марголін про людські якості І.Шрага. Особливо відзначав „прекраснодушний" характер, повсякденні стосунки з навколишніми людьми. Суворий до себе, він прощав іншим їхні життєві гріхи і засуджував лише тих, хто зловживав своєю владою на шкоду народові. Ніколи зле не говорив про інших, не заздрив. А.Марголін писав, що хата Шрагів славилася гостинністю самого господаря, його дружини і всієї родини. І що цікаво, в цій хаті бували всі - від найближчих друзів до найзапекліших політичних противників Шрага. Неодноразово бував в цьому домі і сам А.Марголін. В особистому архіві І.Шрага є кілька листів від А. Марголіна. В них йдеться про різні юридичні справи, але головна увага присвячена передвиборній кампанії, яка розгорталася восени 1917 р. на Чернігівщині. Скажімо, в листі від 23 листопада 1917 р. А. Марголін повідомляв, що не може бути в Чернігові на мітингу, і дуже шкодував, що поїде до Петербургу, не побачившись з Іллєю Людвиговичем та його дружиною Елизаветою Ісааківною. „...Я за останній час звик до того, щоб бачитися і бути з Вами часто", – писав А.Марголін. В листі він обговорював питання співпраці Трудової народно-соціялістичної партії, до якої належав, та партії українських соціялістів-федералістів, одним з чільних членів якої був І.Шраг. Цікаво, що А.Марголін радив І.Шрагу виступити в синагозі з невеликою промовою, очевидно, для дієвішої агітації серед єврейського населення. Далі Марголін пояснював, що агітація сіоністів забрала багато безпартійних голосів. Як висловлювався А.Марголін, „сіоністи розікрали значну частину мого посагу". Автор листа запевняв І.Шрага, що в разі його обрання до Установчих Зборів, він буде вважати себе не тільки представником трудовиків, а наскільки це буде можливим захищатиме також інтереси українських соціялістів-федералістів. Газета „Чернігівський край" від 13 жовтня 1917 р. вмістила список кандидатів до Установчих Зборів від блоку партій трудовиків і українських соціялістів-федералістів. І перші місця там займали І. Шраг та А. Марголін. В листі від 3 січня 1918 р. А. Марголін пояснював причини поразки бльоку партій і проникливо змальовував подальші перспективи. Він вважав, що в тодішньому вигляді Установчі Збори за своїм складом значно слабші в моральному відношенні і розумовому авторитеті, ніж І-ша Державна Дума. Із задоволенням згадував дні, які провів в родині Шрага. Ще в одному недатованому листі А.Марголін писав про „отдохновєніє", яке знайшов в домі Шрага і яке „предвкушає" напередодні нового приїзду, знаючи гостинність подружжя Шрагів.

В наступні бурхливі місяці 1918 р. друзі, очевидно, зустрічались, а можливо і листувались. Обидва поринули в розбудову української державности. І.Шраг був обраний членом Центральної Ради і, незважаючи на поважний вік, не пропускав майже жодної її сесії. А.Марголін був членом українського Генерального суду, потім – заступником міністра закордонних справ. Під час Директорії він був членом української делегації на мирній конференції в Парижі, відтак – головою української місії в Лондоні. 11 квітня 1919 р. в Чернігові, по суті під хатнім арештом, помер його друг Ілля Шраг.

А. Марголін прожив ще багато років. У 1922 р. він переїхав до США. Далеко від Батьківщини він активно обороняв позиції української державности. Став відомим юристом. Виступав з лекціями, писав статті, видав кілька книжок. З перших кроків діяльности Української Вільної Академії Наук у США А. Марголін став її активним співробітником, був ініціятором заснування Комісії для вивчення українсько-єврейських відносин. Сучасники відзначали високі моральні якості цієї людини. А. Марголінові були притаманні велика особиста культура, льояльність до приятелів, готовність допомогти, ввічливість і скромність - риси, котрими відрізняються справді великі люди.

А. Марголін пішов з життя 29 жовтня 1956 р. Його смерть не залишилась непоміченою. Українські газети помістили некрологи, а пізніше і статті про нього. „Ню-Йорк Таймс" негайно відгукнулась статею про А.Марголіна. За влучним висловом видатного українського громадсько-політичного діяча, вченого і президента УВАН Михайла Ветухова, інтелектуал на службі ідеї української демократичної державности, А.Марголін навіки лишиться у пантеоні борців за незалежну демократичну Україну.

Дві постаті, дві долі. Кожен прожив довге і активне життя. А.Марголін та І.Шраг дуже багато зробили для українського і єврейського народів. Їх дружба і співпраця мають бути гідно поціновані історками і слугувати прикладом для подальших дружніх взаємин двох народів.

Тамара Демченко,
Григорій Курас,
Київ

Фільм та книжка про українсько-єврейські стосунки

Зліва: Василь Махно, Михайло Мицель, Ірина Овдій, Гері Ґрафман

Важливій темі українсько-єврейських стосунків була присвячена програма в Науковому товаристві ім. Шевченка в Ню-Йорку 16 жовтня. У першій її частині демонструвався документальний фільм „Арнольд Марґолін – видатний українець та єврей” (2003), який представляла співпродюсер Ірина Овдій. Це зворушлива історія про єврейського діяча, що водночас був українським патріотом, займаючи високі посади в уряді Української Народної Республіки (1918-1922) і пізніше присвятив своє життя українській справі. Другу частину цього вечора було присвячено презентації книжки „Євреї України в період 1943-1953 рр: нариси документованої історії” (2004), яку презентував її автор Михайло Мицель – історик та архівіст. Обидві презентації коментував професор Тарас Гунчак.

Програму відкрив заступник голови НТШ-А д-р Орест Попович, який привітав присутнього Гері Ґрафмана, внука Арнольда Марґоліна, президента і директора Музичного Інституту Куртіса у Філядельфії. Василь Махно, відкриваючи програму, прочитав вірш українського поета Бориса Щавурського (Тернопіль), присвячений Шмуелю Аґнону – видатному ізраїльському письменникові, народженому у Бучачі, лавреатові Нобелівської нагороди 1966 року.

Документальний фільм про Арнольда Марґоліна (1877-1956), який створив український режисер Олександер Муратов, віддзеркалює життя і діяльність видатного українсько-єврейського діяча крізь призму політичних, соціяльних та міжнаціональних явищ XX століття в Україні. Уродженець Києва, адвокат А.Марґолін після проголошення незалежної України 1918 року стає активним діячем української революції, обіймаючи високі посади в уряді УНР: член Генерального суду, заступник міністра закордонних справ, член делегації УНР на паризькій Мирній конференції (1919), посол УНР у Лондоні. Після еміграції до США у 1922 році він продовжував займатися українськими проблемами і брав активну участь у житті українсько-американської громади. Марґолін обирався дійсним членом УВАН, був професором Українського Технічного Інституту в Ню-Йорку, співпрацював з часописом „Народна Воля”, а Український Вільний Університет проголосив його Почесним доктором.

Показ фільму Олександра Муратова у Науковому товаристві ім. Шевченка - це прем’єра в Америці. Як сказала Ірина Овдій, фільм замовило Посольство США в Україні, а також плянується його показ в кінотеатрах України та на українському телебаченні.

Фільм цікавий у першу чергу тим, що без будь-яких стереотипів на прикладі життя і діяльности Марґоліна демонструє українсько-єврейські стосунки: коли Марґолін виступає на відомому процесі Бейліса 1913 року, коли свідки, українські селяни ствердили невинність Бейліса, і коли Марґолін бере активну участь в уряді УНР. Фільм ілюстрований багатьма документами тієї епохи, а також спогадами людей, які з ним зустрічалися в Америці. Важливим моментом було те, що у фільмі питання українсько-єврейських взаємин має збалянсований підхід, де говориться про переслідування євреїв, погроми, але також визнається, що були євреї, які працювали в таких антинародних установах, як ЧЕКА-ҐПУ-НКВД, які завдали великої шкоди українському народові. У фільмі прихильно висвітлюється постать Симона Петлюри, якого Марґолін боронив перед звинуваченнями в антисемітизмі та заперечував його причетність до погромів.

Фільм завершується молитвою „Боже великий, єдиний...”, яка звучить як запрошення до примирення.

Після перегляду фільму Ґері Ґрафман поділився своїми спогадами про свого дідуся Арнольда Марґоліна.

У наступній частині цього вечора Михайло Мицель презентував свою книгу документів про євреїв в Україні протягом 1943-1953 років. Автор родом з України, добре володіє українською мовою. Під цю пору працює у нюйоркському Архіві Джойнта, який, властне, і виступив спонзором цього видання.

Книжка М. Мицеля – результат багаторічних архівних пошуків, складається з кількох розділів. За хронологічним порядком в них зібрано документи в архівах України, які проливають світло на різноманітні процеси життя євреїв в Україні: зокрема антисемітизм совєтської влади 1943-1946 років, переселення євреїв з України до Румунії та до Єврейської Автономної области з центром у Біробіджані (Росія).

Також деякі документи свідчать про радянську державну антисемітську політику, коли мова заходить про вбивство актора Соломона Мікоелса (1948), арешти членів Єврейської Антифашистської Ліґи (1948-1952) чи сумнозвісну „справу лікарів” (1953). Розмірковуюючи над книжкою М. Мицеля, д-р Тарас Гунчак висловив слушну думку, що необхідно враховувати історичний контекст тієї доби, коли говоримо про антисемітизм в Україні, оскільки у переважній більшості це була спланована державна політика Радянського Союзу.

Такі презентації вельми потрібні як для українсько-єврейського, так і для єврейсько-українського порозуміння, щоб уникнути задавнених помилок та тенденцій і вийти на нову дорогу довір’я та співпраці.

Василь Махно

Европейський виклик наших інтелектуалів

Д-р Оля Гнатюк

НЮ-ЙОРК. – В суботу, 2 жовтня, в Науковому товаристві ім. Шевченка в Ню-Йорку відбулася цікава доповідь молодого науковця з Польщі, д-ра Олі Гнатюк на тему дискусій українських інтелектуалів сьогоднішнього дня про повернення їх до Західньої Европи.

Д-р Оля Гнатюк – польська україністка, перекладач української літератури, працівник Польської Академії наук, професор Варшавського університету. З-поміж її наукових зацікавлень вагому частку займають проблеми рецепції сучасної української літератури в европейському контексті, зокрема непрості перебіги сучасної літератури та культури кінця 80-их – поч. 90-их рр., підсумком цих наукових пошуків є видана у Любліні 2003 року поважна монографія „Прощання з імперією”, котра здобула цього року високу нагороду Варшавського університету.

Д-р О. Гнатюк підкреслила, що у своїх міркуваннях зосередиться на середньому поколінні, до якого, до речі, і вона належить, і ствердила що саме це українське покоління кинуло гасло повернення до Европи, з бажанням показати світові, наскільки українські інтелектуали є близькі до неї. Вона підкреслила, що на початку 90-их років видано багато книжкових праць, які вказували саме на европейськість українців, а видані антології були дуже особливі.

Але західня культура приходила в Україну у „польському контуші”, і цього не можна заперечити. Розвинулася широка дискусія українських інтелектуалів, серед яких була Оксана Забужко. Вона закликала своїх одноліткiв звернутися до традицій модернізму. Усі ці дискусії на початку 90-их років були поважні, і хоча Польща ще у цих роках була бідною, її інтелектуали були за европеїзацією, а за ними ішли також українські інтелектуали, хоча, як завжди, підкреслювано становище України між Сходом і Заходом. І ця концепція знайшла широкий відгук саме також тепер. Під тим заголовком появляється також праця проф. І. Шевченка, а немов у відповідь – стаття Ярослава Дашкевича.

Концепцію України як країни між Сходом і Заходом представив Микола Рябчук, який пояснив на свій спосіб це окреслення. Все це доповідачка розповідає на те, щоб показати, наскільки різною у поглядах науковців є ця концепція розташування України між Сходом і Заходом, з тим, що частина сьогоднішніх українських інтелектуалів уважає, що Україна, а зокрема галицька Україна, є частиною Центральної Европи.

Саме дискусія на цю тему, яка тепер проходить, є дуже цікава та позитивна, бо вказує на творення нової ідентичности для Західньої частини України та її належности до Европи, а тим відсунення від можливости затримання совєтської ідентичности.

Після живої дискусії учасники вечора могла придбати книжку Олі Гнатюк п. н. „Pozegnanie z imperium” – Ukrainskie dyskusje o tozsamosci”

О. Кузьмович

Проблеми школи – на конференції в Ілинойському університеті

УРБАНА-ШАМПЕЙН, Іл. – З 16 до 19 червня в Ілинойському університеті, відбулася 23-тя щорічна конференція з української проблематики. З різних країн світу зібрались науковці, котрі займаються українською проблематикою у різних галузях гуманітарних досліджень.

Організатором та головою Української науково-дослідної програми був проф. Дмитро Штогрин, а проф. Ася Гумецька керувала цією програмою. В 14 сесіях виступило майже 50 доповідачів.

На сесії шкільництва головою був д-р Євген Федоренко. Керував сесією директор філядельфійської „Рідної школи" Стефан Патриляк. В сесії взяли участь д-р Євген Федоренко, д-р Олександер Лужницький, Надія-Людмила Хойнацька та інші. Д-р Є. Федоренко детальніше зупинився на українському шкільництві в Америці і сказав, що основною метою має бути не лише втримати рідне шкільництво, але постійно поповнювати його новими учнями, пам'ятаючи непростовну істину: місце української дитини – в українській школі.

Крім великої освітянської роботи в Америці, д-р Є. Федоренко підтримує зв'язки з Україною, намагається якомога більше допомогти підручниками, журналами, методичною літературою для дітей і молоді. Журнал „Рідна школа" безкоштовно надходить в освітянські заклади України. Педагоги України з вдячністю відгукуються про цей журнал. Д-р Є. Федоренко зупинився на праці Шкільної ради, яка минулого року відсвяткувала своє 50-річчя.

„В багатьох школах США працюють вчителі з „четвертої хвилі" еміграції" – сказала директор „Рідної школи" в Чикаго Надія-Людмила Хойнацька. Це – єдина школа в Америці, де всі вчителі походять з так званої „четвертої хвилі". В „Рідній школі" Чикаго нараховується до 400 учнів. Д-р Олександр Лужницький у своїй доповіді порівняв навчання в американській і українській школах.

Марія Щерб'юк

На педагогічній сесії в Урбана-Шампейн (зліва): директор Стефан Патриляк, д-р Євген Федоренко та д-р Олександер Лужницький.

„Байройтська" зустріч відбулася на Союзівці

Вже щорічна „байройтська" зустріч відбулася 10–12 вересня на Союзівці, бо де краще можна зустрітись, як в українському середовищі, на українській оселі. Ця атмосфера пригадувала давні роки в українському таборі, де панувала українська мова, а на щоглі лопотів український прапор, хоч життя не було легке. Від того часу, як українці покидали свої землі перед безбожницькою навалою, вже проминуло шістдесят років, але у серцях вони понесли свою Україну, і де б не були, вона завжди з ними.

Після воєнної хуртовини 1945 року під опікою УНРРА (United Nations Relief and Rehabilitation Agency — UNRRA), а пізніше IPO (International Refugee Organization – IRO) утворились табори. Такий табір був організований для переміщених осіб з України в Леопольд Касерне, в Байройті, Німеччина. В таборі, гімназіях та інших школах сцементувалась дружба, яка триває й до сьогодні.

Півсотні колишніх „байройтців" зібралось на Союзівці в п'ятницю, 10 вересня, приїжджали вони зблизька і здалека, а деякі перший раз за майже 60 років та здоровкались, обнімались і обмінювались новинами, а по вечері дивилися відеофільм про виступ д-р Іванни Мірчук-Ратич, яка представила книжку про Лесю Українку.

В суботу після сніданку та реєстрації присутні оглядали виставку Я. Ликтея про подорож до Байройту та гарно приготовані альбоми поодиноких осіб. О 2-ій год. відбувся виступ інж. Степана Романка на тему: „Ментальна іміджність як природний засіб самооздоровлення".

Після групових знімок і коктейлю почався бенкет. Його відкрила голова комітету Іванка Кочерган-Луцишин. Вона попросила о. Олексу Куйбіду, щоб проказав молитву. Прочитано привіти, а Я. Ликтей передав привіт від Юрія і його сестри Ганнусі Семків з далекої Австралії та від Ярка Войтовича. Тоді Іванка попросила дотепну та жартівливу Наталку Палідвор-Соневицьку, щоб провадила програмою, на якій ще виступала з гумором Лариса Палідвор-Зєлик та її чоловік Любомир. На завершення програми вона подякувала Іванці та її комітетові за гарні подарунки-виграшки та за вельми вдалу зустріч, референтові зв'язків Я. Ликтеєві за його статті, а управі Союзівки за смачні та гарно приготовані страви. Після бенкету Н. Соневицька та інші учасники поїздки до Байройту, очолюваної Борисом Захарчуком, розповідали про прогулянку, а тоді дивились відеофільм Я. Ликтея. Присутні ще розмовляли до пізньої ночі.

В неділю, по сніданку „байройтці" подались до церкви, щоб подякувати Богові за Його ласки, здоров'я та помолитись за душі тих, що вже відійшли. По Богослужінні ще відбулись короткі сходини, де обговорювались організаційні питання, ювілейна шістдесятлітня зустріч на Союзівці, виділено двісті долярів на садибу-музей нашого колишнього професора Миколи Угрина-Безгрішного, та вирішено збирати матеріяли чи книжки професора до музею в Рогатині. Почесною головою ювілейного з'їзду стала проф. д-р Іванка Ратич, а діловою головою – Іванка Луцишин. Після обіду „байройтці" роз'їхались.

До ювілейної зустрічі наступного року на Союзівці!

Ярослав Ликтей

Байройтська зустріч на Союзівці (зліва на переді сидять): Володимир Кух, Люба Сілецька та проф. д-р Іванка Ратич. Стоять: Дарія Федак, Рося Гарасимович, Лариса Зєлик, Наталка Олексин, Оля Городецька, Таня Кухра, Неонілія Голіят, Іванка Луцишин, Євгена Ликтей, Ярослав Ликтей, Звеня Захарчук, Борис Захарчук, Євгенія Дикий, д-р Роман Дикий і Роман Сас. Останній ряд: Адріян Стецик, Христя Стецик, Євген Кулик, Лідія Котис, Дарія Леськів, за нею Олександер Леськів, Богдан Котис, Зоя Турчин, Олександра Крулишин, Юлія Прокопік, Наталка Соневицька, д-р Ігор Соневицький, Михайло Герець, Світлана Недільська, Іван Олексин, Ірена Вербицька, Галина Ратич, Ростислав Ратич, Надя Шаран, Орест Ганас, Христя Ганас та Іванка Федик. *Фото – Галина Ратич*

Зустрілись колишні учні української гімназії в Ляндсгуті

Зустріч учнів ляндсгутської гімназії відбулась 15–17 вересня 2004 року на Союзівці. Ініціювали її Ігор Сохан, Орися Гунчак-Паславська, Олександер Слоневський, Тарас Гунчак, Володимир Зінич і Богдан Титла. Це перша зустріч від 1959 року, і такий довгий період, мабуть, і зумовив, що на зустріч прибуло лише 25 колишніх учнів з родинами.

Ряди вже порідились, а ще більше не могли прибути через поганий стан здоров'я і далеку віддаль. Ті, які прибули, провели три дні у дружній і приємній атмосфері. Проминуло багато років, проміряло тисячі миль простору, але спомин про гімназію та спомин молодих літ – це дотик чогось ніжного і приємного.

Ляндсгутська гімназія, у порівнянні з іншими гімназіями переселенчих таборів в Німеччині, була числом учнів досить малою. Вона займала четвертий поверх німецької високої школи в центрі міста, на віддалі чверть милі від місця наших помешкань, які звали табором. Професорський склад гімназії творили досвідчені педагоги-професори: С. Глушко (директор), Е. Жарський, М. Рабій, П. Вересюк, В. Вергун, Г. Ващенко, С. Карпінська, Я. Недільський, Л. Бованко, інженери: М. Синенький і Р. Грабець викладали математику. Тіловихованням займались О. Луцька і Я. Бойдуник. Катехити-отці: М. Дядіо і Г. Новицький. Усі вони, на жаль, відійшли у вічність, за вийнятком О. Луцької, яка брала участь у зустрічі.

В дружніх розмовах і споминах пройшли цікаво три дні, з яких відзначалися два особливі моменти. Відомий продуцент фільмів Славко Новицький демонстрував щойно завершений фільм „Україна між Гітлером і Сталіном", також привіз короткометражні фільми „навесело", які пригодились під час вечірніх відпочинків. Другим пам'ятним моментом була доповідь Тараса Гунчака, який брав участь з самого початку у процесі відродження України в ділянках політики, науки і безпеки. Він говорив на тему „Проголошення незалежности і референдум в Україні".

До успішного проведення зустрічі спричинився персонал Союзівки, управителем якої є син нашої гімназистки Орисі Гунчак-Паславської, Нестор Паславський.

Вирішили відбути таку зустріч і на наступний рік – в надії, що прибудуть крім тих, які брали участь цього року, ще й інші.

Б. Т.

Зустріч учнів ляндсгутської гімназії

Многая Літа, дорога Тето і Кузинко!

З нагоди 90-ліття визначної громадянки Клівленду,
заслуженої членки 33-го Відділу СУА
та колишньої голови Округи СУА в Огайо

вітаємо

Ірену Кашубинську

нашу дорогу кузинку і тету з днем її народження.

Її довгий життєвий шлях є заповнений відданою працею для добра громади, українського народу та церкви. Вона постійно бере активну участь в усіх важливих подіях громади і своєю працею допомагає завершити успіх громадських подвигів.

Сотні старших і молодших господинь подивляли її мистецькі кухарські виступи і користувалися її довголітнім досвідом.

Любов до рідної культури і бажання зберегти народну спадщину села, де її батько, о. Іван Кашубинський був довголітнім парохом, спонукало її до створення збірки про село Угринів. Сьогодні ця збірка знаходиться в Українському Музеї в Ню-Йорку.

Вітаємо та бажаємо Божих Ласк
та Многих Літ!

Оксана і Альберт Кіпи
Віра Смулка Лащик
Марта і Дарко Лиско
Світляна Недільська

Заслужила на вшанування

Іванна Кононів в 1950-их роках

ІРВІНҐТОН, Н. Дж.– Святочним полуденком з мистецькою програмою вшанує 28-ий Відділ СУА, УМІ, СУМ, ООЧСУ, під протекторатом УККА, в неділю, 14 листопада, в залі Українського Народного Дому шановану артистку і громадську діячку Іванну Кононів. Господь обдарував І. Кононів чудового тембру альтом, різножанровим сценічним талантом, а також знаменитим почуттям гумору, все в елегантному подані вдячній публіці.

З наймолодших літ любила спів і сцену. З сентиментом згадує, як 12-літною ученицею співала на ювілеї Ольги Кобилянської в Коломиї, як письменниця дякувала їй, або як зворушливо благословив Митрополит Андрей Шептицький групу артистів під час несподіваної зустрічі по дорозі на виступи. Рівночасно з матурою закінчила з відзначенням в Музичному інституті кляси скрипки і як срипалька прийшла грати в оркестрі Юрія Кононіва, але скоро перейшла на сцену, як акторка. В 1935 році одружилася з сотником Ю. Кононівим, і коли обоє переїхали до Станиславова, грала в театрі Івана Франка, в ролі Марійки – в „Шаріці" – Я. Барнича, в ролі Беатріче в „Облозі" Ю. Косача та інших драмах і оперетах – з великим успіхом.

Від 1949 року жили Ю. і І. Кононеви в Нюарку. Ю. Кононів в 50-их роках створив ансамбль легкого жанру. Іванка разом з артисткою Валею Калин і іншими акторами виступали в різних містах Америки і Канади, де були великі українські громади.

Подружжя І. і Ю. Кононевих поєднувало свою професійну працю з громадською. Виховували молодь в СУМ-і, підготовляли різні програми для відзначення важливих історичних дат, вщіплювали в молоді душі любов до України. І. Кононів співала в хорі церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, була секретарем відділу „Провидіння", вдостоєна звання Людини року в Ірвінгтоні, нагороджена за виховну працю Золотим Хрестом заслуги від Братства і Української дивізії „Галичина".

Після раптової смерти її чоловіка в 1974 році не заломилась, а далі працювала з молоддю, бо вважала це своїм обов'язком. Тож зійдімося всі на святочному полуденку і заспіваймо нашій шановній ювілятці щире „Многая літа" на її 90-ліття.

Таїса Богданська

Меценатському роду нема переводу

ЧИКАҐО. – „Що посіяв – те й пожнеш", – каже народна мудрість. Покоління повоєнної еміґрації доклали чимало зусиль, щоб дітям та внукам прищепити глибоке почуття українства в чужому світі. В американському суспільстві працюють тисячі професіоналів, українців за походженням. Багато з них продовжують батьківські традиції. Українсько-Американська федеральна кредитова спілка „Самопоміч" створювалася в далеких 50-их роках.

Разом з Українським Національним музеєм та іншими громадськими організаціями вже відзначено піввікові ювілеї. Для громади важливими є зв'язок між поколіннями та невпинна співпраця. Тож керуючись батьківськими настановами, працюють для добра громади діти повоєнного покоління.

Спільна праця дає добрі плоди. Ще на початку літа цього року народилася думка провести його під гаслом: „Музейне літо з кредитівкою „Самопоміч". Це була можливість зібрати кошти на підтримку діяльности Українського Національного музею в Чикаго серед членів кредитівки „Самопоміч".

В світовій практиці меценацтва практикується заохочення до добродійних збірок від окремих громадян чи організацій при умові подвоєння зі сторони мецената складеної суми. З добрими ідеями народжується добра справа. Президент Українського Національного музею Ярослав Ганкевич та віце-президент д-р Юрій Грицеляк, президент кредитівки „Самопоміч" Богдан Ватраль та директор відділу маркетинґу Володимир Тюн мали цікаву зустріч у кредитівці, де обговорили питання збереження українських культурних надбань діяспори та майбутнє музею.

Довідавшись про такий крок благодійництва з боку кредитівки, добродії відповіли щедрими датками, які протягом липня та серпня надходили до музею. Було зібрано 15,000 дол. від усіх, хто любить і шанує українське музейництво, а також користується послугами і є членами української фінансової установи – кредитівки „Самопоміч". Дотримуючись слова, кредитівка додала до зібраної суми ще 10,000 дол.

Такий приклад гідний наслідування і заслуговує подяки усім, хто відгукнувся на заклик, склав даток на музей та вплів свій колосок у сніп української спадщини. Зібрані кошти будуть використані за призначенням.

Дирекція Українського Національного музею у Чикаго та Українсько-Американської федеральної кредитової спілки „Самопоміч" вдячні усім за співпрацю.

Марійка Климчак

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

„Ревізор" з Києва – до Філядельфії

Любов Калинич

Виступи Національного українського театру ім. Франка з Києва в Америці – це довгождана подія для нас. Адже ж це провідний український театр! Зі скромних газетних реклям знаємо, що у виставі бере участь Богдан Ступка. „Ревізор" – це п'єса Миколи Гоголя. Одначе, як невідомо, хто ж є цим очікуваним ревізором з Санкт-Петербурґу, так усі причетні до вистави, що відбулася у Філядельфії 6 жовтня, залишилися публіці невідомими, бо не було програмок. Перед виставою постановник-режисер привітав присутніх, але себе не представив, тільки сказав, що п'єса – це твір Миколи „Ґоголя".

Інтерпретація твору справді блискуча: з Гоголевого твору вибрано ті аспекти, що сьогодні далі процвітають у пострадянському суспільстві, як і за часів російської імперії: підлесливість, хабарництво, комплекс провінційности й адорація столиці або „центру". До провінційности тут доданий ще і мовний комплекс українців, які намагаються догодити інспекторові тим, щоб говорити до нього російською мовою і вдягатися за його зразком.

Гоголева фабула відома: посадник містечка підозріває, що ревізор приїде „incohnito" (замість „incognito"), чиновники думають, що молодий невдаха (Хлєстаков), який вже два тижні живе в готелі і не платить за побут, це напевно і є той очікуваний інспектор, і йому всіляко догоджають, включно з хабарями і залицяннями. В останній сцені виявляється, що він не був тим інспектором; сам Хлєстаков пише листа приятелеві письменникові, де описує кожного, хто йому дав хабар, і скільки йому давали. (Ця сцена – немов авторова подяка Пушкінові, який описав Гоголеві деякі свої пригоди з подорожувань, а Гоголь обіцяв з цього зробити надзвичайно комічний твір). Коли на сцені читають листа з насмішливим описом кожного, з ким Хлєстаков мав до діла, посадник стверджує, як то „ми опростоволосились", а тепер якийсь „паперопсуватель обезславить" їх усіх. Посадник підсумовує науку п'єси: „З кого ви смієтеся? Над собою!".

Театральні засоби. Задум постановки дуже влучно посилений присутністю високої постаті у військовій шинелі – але без голови. Це не тільки натяк на оповідання Гоголя під тією ж назвою („Шинеля"), але і на інші гоголівські сюрреалістичні засоби (постать без носа, ніс як постать, а тут – постать без голови). Крім того, часта поява цієї монументальної постаті з білими рукавичками, з відповідними рухами пальців до акомпаньяменту повторюваних музичних фраз – дуже ефективно надавала певного напруженого очікування і загадкової атмосфери. Цей засіб ще більше посилений на самому кінці п'єси, коли є натяк, немов ця постать тепер – справжній інспектор.

Влучно представлено підозрюваного ревізора, відвідувача-прибульця Хлєстакова, як „голубого". Він і його джура не тільки вдягнені екстремно і кольоритно, але вони ще й часто виконують балетні кроки до музики „Лебединого озера". Поступово, сцена за сценою, майже всі чоловіки починають одягатися подібно до прибульця і носити кульчики. Так поширилася ще одна мода з Санкт-Петербурґу на провінцію.

Дуже ефективно включено повторювані музичні мотиви; деякі з них звучали подібно до музики Вебера. Використано також арії народних або російських популярних пісень або опер. Декорація також дуже успішна: коробки немов зроблені з поскладаних рушників, бо початок дії відбувається у лазні.

Сама постановка, хоча основана на 5-дієвій п'єсі Гоголя, надто розтягнена зачасто повторюваними жестами та іншими елементами. Сміятися з тих самих жартів стає нудним після першого разу. Це стосується також безконечного вихлюплювання грудей з декольте дружини посадника міста; один раз – це смішно і має певний ефект, але безконечно – це вже може стати вульгарним. (Тут можна пригадати, як влучно одній американській акторці, відносно недавно, під час вручення нагород, на секунду немов злетіла частина сукні, і це зробило ефект; якщо б це повторювали 10 разів, то ефект був би протилежний).

Мова. Дуже влучно використано приїзд гостя зі Санкт-Петербурґу, щоб підкреслити деякі відмінності української мови від російської. Коли посадник намагається говорити російською мовою, але вживає українські слова, – його поправляють (не цукор – тільки „сахар", не помешкання, тільки „квартіра" і т. п.). Це справді дуже ефективний засіб, якого можна б використати, щоб насвітлити, як це майже вульгарно звучить, коли мішати слова з різних мов – якщо б тільки хтось таку п'єсу написав! За текстом, чи з надхнення, сам посадник – Ступка також поправляє деякі свої вислови: „Моя справа було вам… вас повідомити"; та другий герой у п'єсі пізніше таки каже „тобі повідомити" (скільки осіб тепер так неправильно кажуть?!).

(Закінчення на стор. 23)

Вік ...

(Закінчення зі стор. 11)

довно правдивим і чесним в цьому не найкращому зі світів – неминуче означає бути революціонером.

– Не сперечаймося про визначення і терміни... Тим більше, що події, які мали на мене величезний формуючий вплив, справді були за змістом і духом революційні. Це національно-визвольні змагання в Києві і Листопадовий зрив у Львові 1918 року. Мені було чотирнадцять років, коли я пішов за Збруч допомагати українській революції...

– От бачите! А я хочу згадати ще один Ваш революційний чин. Це було, здається, у 1994 році, перед тридцять третьою конвенцією УНСоюзу, коли демократична більшість управи обґрунтовувала доцільність зробити унікальну в світі щоденну „Свободу“ тижневою газетою. Ви ж тоді, не боячись незгод у середовищі УАКРади, рішуче, по-революційному гаряче виступили на захист щоденника.

– На жаль, ту „революцію“ я програв. Щоденник – величезна, непоправна втрата для всієї громади...

– У Ваш вашінґтонський період Ви очолювали не лише Об'єднання українців Америки, але й відділ УККА. Відтак Ви відійшли від цієї організації. Що було найважливішою причиною?

– Не вдаючись в подробиці, скажу тільки, що я терпіти не можу ніяких закритих систем. Методи, котрі були цілком виправданими в умовах антиукраїнського режиму в Польщі, не можна було переносити на ґрунт американської демократії. Таке перенесення – жалюгідний анахронізм. Закрита система в мирний час – це шлях до внутрішнього загнивання, до безконтрольности, беззвітности, зловживань, зокрема фінансових.... Жити весь час у революційному напруженні, нагнітанні атмосфери – це не тільки не приносить користи, але й шкодить кожній здоровій справі. Коли життя дає можливість спокійно думати і аналізувати, то треба думати і аналізувати, а коли назріває революція, треба йти в революцію і бути з народом.

– Як би Ви прокоментували цю життєву мудрість: „Якби молодість знала, якби старість могла“?

– По-моєму, це занадто очевидний життєвий факт, щоб його можна було назвати мудрістю. Молодість ніколи не буде знати, а старість ніколи нічого не зможе, якщо ці дві крайнощі втратять духовний зв'язок між собою. Молодість і старість повинні входити в одну духовну систему. Збереження традицій, духовний зв'язок між поколіннями дають можливість молодості втілювати багато з того, що підказує досвід старости. Щодо мого власного досвіду, то я ніколи не соромився вчитися чогось нового. І спочатку вчитися, а вже відтак діяти. Ось чому я досить пізно став займатися громадською діяльністю. Але краще пізно, ніж ніколи.

– Яких авторів ви читали з особливою увагою?

– Передусім тих, що становили традиційне українське коло читання – Шевченка, Франка, Лесю Українку, Лепкого, Олеся. Але також російських – Достоєвського, Толстого, Чехова. Гайне, Шіллера, Ґете – в оригіналах.

– Ми у „Свободі“ давно вже зауважили, що Ваша мова – набагато чистіша, ніж в інших авторів-галичан Вашого покоління. Як Ви це пояснюєте?

– Колись моя мова була галицько-польсько-руською мішаниною, бо ж я ходив до польської гімназії. Першою спонукою до національної просвіти був Пласт, табір у Підлютому. То був 1926 рік, коли я, як то кажуть, „пік раків“, слухаючи виступи таких ерудитів, як Старосольський, Кравців та інші наші інтелектуали -„Лісові Чорти“. Після таборування я негайно засів за історію України, за глибше вивчення української національної літератури, культури в цілому. Коли ми приїхали до Америки, мої колеґи-лікарі розбрелися по різних стейтах, і треба було заснувати якийсь орган постійного зв'язку між нами. Не маючи досвіду, я взявся за редагування „Інформаційного листка“ Товариства українських ветеринарних лікарів. Й от збираючи матеріяли від різних наших авторів, я опинився перед проблемою мови – граматики, лексики, правопису. Спочатку, відредаґувавши тексти, я посилав їх на перевірку Завадовичеві. Від нього вони поверталися всуціль червоними. Тоді я кожну сторінку начисто переписував, в такий спосіб навчаючись доброї літературної мови.

– Що для Вас означає родина?

– Родина – то маленьке суспільство і велика школа життя – школа передусім тому, що пов'язує в міцне, кровно споріднене коло осіб різних поколінь. В моєму випадку в цьому колі є двоє дітей, четверо онуків і п'ятеро правнуків.

– Як Ви ставитеся до чоловічого шовінізму і до феміністичного руху?

– Дивлюся на це очима християнина. Чоловік і жінка – це дві половинки тілесно-духовної єдности. Наша релігія виключає як чоловічий шовінізм, так і самоцільний фемінізм, який, так мені здається, все більше набуває ознак закритої системи. Я проти абортів, хібащо у випадках, зумовлених критичним станом здоров'я.

– Як пов'язати те, що Ви не приймаєте ніяких „закритих систем“, з вашим членством у закритому Мальтійському ордені?

– Ну, він не такий закритий, як про нього думають. Ця стара харитативна структура виникла ще в дванадцятому сторіччі в Єрусалимі, при шпиталі Братства святого Івана. Вона й тепер допомагає хворим і лікарням. Тепер її осідок в Римі. Членів не так багато, дев'ять-десять тисяч, однак, певна річ, це високосвічені люди, і контакти з ними можуть бути дуже корисними. А як це сталося? Коли я працював у Вашінґтоні, в бюрі ветеринарної медицини, навпроти мене мав стіл один американець угорського походження, також лікар. І він мене за якимись ознаками виокремив з-поміж інших працівників, ми стали приятелювати. Дійшло до того, що він запитав, чи не бажав би я стати кавалером Мальтійського ордену. І як давніший член, дав мені найкращі рекомендації.

– Що б Ви через „Свободу“ хотіли б сказати українській молоді як свій політичний чи духовний заповіт?

– Політичний залишається незмінним – Бог і Україна. Духовною моєю порадою для молодих є – ніколи не впадати у відчай, не втрачати життєрадісности і бути активними. І певна річ, довгих літ життя. Щоб, як ось зараз я, на сотому році життя сідали в авто за кермо...

Розмову вів Петро Часто

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ ПОШУКУЄ ЧЛЕНІВ, ВЛАСНИКІВ ВИВІНУВАЛЬНИХ ГРАМОТ, ЯКИМ НАЛЕЖАТЬСЯ

ЗВОРОТИ ВИВІНУВАЛЬНИХ СУМ (ENDOWMENTS)

За ін

*Згідно зі стейтовими забезпеченнями законами гроші за зворот вивінувальних грамот мусять бути своєчасно виплачені. В іншому випадку ці гроші УН Союз мусить передати стейтовим властям. Щоб ці гроші були належно виплачені Головна Канцелярія пошукує власників вивінувальних грамот і звертається до читачів наших видань, коли є відомі адреси осіб у поданому нижче списку повідомити Головну Канцелярію Українського Народного Союзу на число: **1-800-253-9862***

Прізвище, ім'я	Відділ	Ч. сертифікату
ADAMS CATHERINE D	234	J097321
ALEXSON ADRIAN R	432	J087249
ALEXSON MELANIE J	432	J088293
ALFAWYCKY KATHERINE	153	A175944
ANDERSON OLEKSANDER K	402	J102886
ANUSZKIEWICZ M	316	A187439
BAKOVYCH A	488	A185988
BALANDA PAUL EUGENE	130	A186808
BANACH A S	045	A181775
BARDYGULA R M	086	J097083
BAREIS D M	217	J097150
BEKERSKI L	484	A187682
BERTHIAUME MICHAEL P	094	J099327
BILYJ HELENA	206	A186750
BILYNSKY JEAN A.	057	A187226
BOCHNO JOHN	316	A169606
BOCHNO JOLANTA	316	A169607
BOERSEMA LAURA A	452	J097088
BOHACZ M K	045	A185942
BONK MYRON	432	A180579
BOS ELIZABETH A	184	A162436
BOULANGER ROBERT P	206	A179074
BOURAK A	412	A181364
BREGENT DOMINIQUE	184	J089630
BREZICKI CANDACE J	414	J098361
BREZNICAR M	461	A184048
BUCKLEY A A	128	J097819
BUNIAK OKSANA	027	J099271
BUTENKO W	472	A130354
BUTENKO WOLODYMYR	174	A140771
CEHLANYK MARY	367	A179373
CHOLHAN BOYCHUK KALYNA	325	A186878
CHOLHAN HILARY	325	A187109
CHORNY CORNYLO	204	A185481
CHUMADEVSKY PEDRO	340	A171656
CUSHMAN KAREN L	316	A187661
CYMBALA MYRON	452	A164531
CZERNYSZ N	461	A993795
DAVIDSON THOMAS W	045	J099485
DEJNEGA N	432	A128165
DIACHUK REMIGIA G	432	A169343
DIMEGGIO A M	076	J096916
DOWBACHUK DAVID M	353	J096359
DOWZYCKY NATALIE N	271	J098627
DRONYK SUZAN A	379	J091036
DUDA STEPHANIE K	163	J098721
DUDA SUSAN U	163	A187075
DULYN MARK G	037	A996835
DUNLAP GLENN L	216	A183743
DUSYK OLGA E	444	A148549
DZERA MD OLEH	316	A182614
DZIUBA-MYERS M	343	A187135
ELKIN JEFFREY J	113	A185314
EVASEW S	321	A187554
FARRELL III FREDERICK J.	283	A185812
FEDIN JENNIFER L	397	J098682
FEDUSCHAK V E	444	A161114
GRONS JESSICA A.	083	A994650
GRONS N J	083	J094651
GRYGIEL CHRISTINE	045	A188038
HACH THOMAS M	473	J099347
HANCHUK BOHDAN	465	A175081
HARASYMCHUK REV T T	412	A161857
HECHT MARILYN	364	A140659
HISHCHAK A M	466	J095299
HISHCHAK D E	466	J092887
HLUCHANIUK EVHEN	407	J088597
HOLOVINSKY N M	026	J096690
HORDYNSKY ADAM	174	J102143
HOTRA PETER	316	A186541
HRUBY ANDRYJ ZENON	473	J100055
HRYCUSHKO S R	173	J098525
HRYCYNA R	432	A178790
HUMPHREY JANIE I	423	J095862
HUWEL DANIEL J	172	A186149
INCLIMA JENNIFER C	316	J091049
IWANUSIW B M	402	A150430
JACENKIW TATIJANA	172	A186150
JAEGER JOHN	414	A162631
JARESKO J A	114	J097034
JARESKO MARY	114	A187376
KACZMAR STEPHEN	316	A186543
KACZMARSKJ ORYST	316	A186119
KALYNA NICHOLAS	267	A179974
KAMINESKY S J	473	A187582
KEFOR M C	025	A187671
KING PENELOPE D	367	A172072
KLUFAS LYDIA	206	A187015
KLUFAS M A	059	J097123
KLYMUK ROKSOLANA C	204	A179675
KOHUT GARY J	372	J096770
KONOWKA LARYSA R	094	J099508
KONYT N	461	A185411
KOSS JR ALEXANDER M	055	A182924
KOT M W	170	J098374
KOTYS WASYL	042	A187188
KOVALUK M	434	A187308
KOWAL DAMIAN	016	J086803
KOWAL MYROSLAW	465	A173056
KOWALENKO VICTOR B	293	A181699
KRAUS ROMAN W	316	A187012
KRIER CHRISTINA X	045	J099601
KRIER JEANETTE M	045	J099602
KRUZYK DANA	432	A127919
KRYNSKI ANDRE	473	A140329
KUCHAR ANDREW M	005	A093924
KUCHNIJ STEFANIA	051	A165247
KUPCZAK MICHAJLO	465	A174837
KUZYSZYN ADRIANA STEFAN	450	J098149
LEMKO JERROLD	444	A174843
LENSKY OLGA	293	A186402
LEWITZKE KATHERINE A	175	J098915
LYLAK YVANKA N	367	J098981
MACKIEWICZ MARIA	037	A155960
MARVIN WALTER M	217	J092960
MARYNUK HELEN B	039	A186896
MARYNIAK O	466	A178728
MASLOWYCZ MARK T	005	J087484
MC LAUGHLIN CASSANDRA M	045	J099040
MC LAUGHLIN STEVEN L	045	J099039
MELNYK MICHAEL J	461	J085248
MICHAILUK BOHDAN JAROSL	473	J098482
MITCHELL AMANDA M	165	J096153
MONGILLO ANTHONY	094	J099243
MONTGOMERY STEVEN G	231	A185586
MOROKO JAROSLAW W	131	A182068
MOROS M	466	A187265
MRZYGLOCKI ALEKSANDER	349	A177545
MUSTEIKIS IRENE	316	A185593
MYCHAJLONKA IHOR	316	A185773
MYKYTYN WIRA	412	A178631
MYSKO CHRYSTYNA	194	A165872
NAUHOLNYK STEPHANIE	266	A135234
O BRIEN DENNIS M	131	A173086
O REILLY S E	178	J097162
O,KONSKI PETER J	231	A186891
OLANICK MAURICE K	432	A122471
OLYNYK ERIK STEPHEN	465	J098852
PADUCHAK JOHN E	316	A186917
PAGANI JENNIFER	368	J097147
PALMER PAUL M	113	A185707
PARRY KATRINA S	388	J101798
PEAKER P C L	461	J097041
PESKAR K G	240	J095509
PETERSEN LUBKA	445	J096774
PHILLIPPI JR. WILLIAM R	113	A185975
PLUTA GARY	217	A184992
PONOMARENKO IHOR	025	A185650
PROKOP LADA	153	A135402
PRON MARIE JANE	409	A185685
PUCCI MARY E	316	A186805
RIZNYK ADRIANA	221	J096969
ROBERTS JAMES	293	J086409
ROBERTS JOHN C	293	A162059
ROBERTS JULIA M	293	J086414
ROBERTS MARK	293	J086411
ROBERTS PAUL	293	J086410
ROHACEK JONATHON	266	J099072
ROIK ANITA C	170	A183886
ROIK R S	170	J096886
ROJOWSKY HELEN M.	130	J097010
ROMANOW R	444	A154634
ROMANYSHYN LESIA O	445	J088843
ROMANYSHYN NESTOR T	445	J086929
RONDIAK PETER B	287	A187623
RULE SCOTT E	045	J097115
RUSHINKO BEVERLY	444	A176068
RYBARUK J	414	A187571
SALUK A R	488	A186622
SAMCOE CHRYSTYNE	432	A178791
SAMCOE IVANNA M	432	J093145
SAMCOE JOHN L	401	J093515
SAMCOE JOHN L	432	A178690
SAMSON RICHARD A	316	A183298
SAWCHAK GEORGE	045	A124596
SCRIUBA OLGA	423	J098037
SEMCZUK PETER	116	A186893
SHAW KAREN E	316	A180389
SHEVCHENKO ANNA	042	A187110
SHEVLIN KAREN M	316	A187133
SHEWCHUK N L	216	J098197
SHILO SUSAN A	316	A185594
SHOT ROMAN T	316	A187660
SHUST NESTOR M.	112	A187432
SHUST ROXANNE	112	A187406
SIDOR JR RICHARD F	217	J093207
SIDOR BARBARA A	217	A178270
SIVIY GEORGE E	316	A186661
SKASKIW SUSAN	266	A187198
SKOTZKO ANDREW R	015	J099093
SMITH RICHARD	316	A187028
SMOTRYCZ JACQUELINE M	170	J099333
SOWYN TARAS M.	042	A186603
STACHIW DANIEL	204	A150239
STADNYK JENNIFER	070	A186393
STRUC ALEKSY T	399	J100665
SWERBYWUS MARY	049	A185558
SYDOR L M	008	J098200
SYNSTAD ROBERT J	356	J090901
SYNSTAD THEODOR A	356	J090899
TERLECKY GREGORY S	013	J102274
TKACZUK MIGUEL	412	A162413
TOMASELLI LARISSA	361	A165785
VAN COURT J A	121	J097160
VAN DEN HEUVEL GEORGE	139	A184071
VAN DEN HEUVEL PAUL A	139	A184072
VERKAIK IRENE	465	A172971
WALLACE MARY BETH	216	J096630
WELYKANICZ WOLODYMYR	269	A182790
WENGER NICHOLAUS R	320	J096984
WERBOWECKI MICHAEL H	461	A178891
WICIAK JR. MICHAEL T	231	A185765
WICIAK EDWARD J	231	A185668
WINCE ROBERT M	267	A187371
WITKOWSKY LIDIA	465	J089914
WITKOWSKY NATALIA	465	J089915
WOJTOWYCZ MD MYRON	025	A186076
WOLCHASTY N C	163	J096967
WOROCH ROMAN	025	A186381
WYNNYCKY O O	473	A187586
WYPRYSKY V	461	A182045
YAKYMYSZYN JOHN	217	A187126
ZAVITSKY VASYL	037	A187607
ZWARYCH J K	444	A148554

Дебют піяністки Надії Шпаченко

НЮ-ЙОРК. – 16-ий сезон клясичної музики почався 16 жовтня на сцені Українського Інституту Америки цікавою програмою, а в концерті головну ролю виконувала піяністка Надія Шпаченко. У своєму дебюті вона запропонувала вражаючу програму творів Пяцолі, Іщенка й Двожака, кожний їхній твір вимагає зовсім іншої музичної мови, щоб передати технічні та інтерпретаційні начала. В нашої піяністки не було стилістичних проблем у виконанні програми. Її співвиконавцями були ветерани нашої сцени – знамениті камерні музики: скрипак Юрій Харенко, челістка Ванда Ґловацька і альтистка Аг Лінґ Ню.

Першою точкою було „Велике танго" для челя й фортепіяна аргентинського композитора Астора Пяцолі (1921–1992), присвячене російському челістові Мстиславові Ростроповичеві, який першим виконав цей твір в 1990 р. У „Танго" не було стрімких пасажів, зате в більшості сумовиті ліричні мелодії Ґловацька виконала пристрасно жалібними звуками, а піяністка відтворила свою сильно перкусійну партію з належною гостротою.

Новизною вечора була світова прем'єра фортепіянового квартету Юрія Іщенка, який минулого травня скінчив 66 років життя. Він пише у різних жанрах: опера, симфонії, концерти для інструментів з оркестрою, багато камерної музики та вокальних циклів. „Піяно- квартет ч. 2" Ю. Іщенка за структурою дуже подібний до „Квартету" Двожака, який був в другій частині програми. Тут виразне протиставлення струнних інструментів до фортепіяна.

Піяно-квартет – це тричастинний твір, написаний з великою винахідливістю, з приємними мелодіями та пікантними ритмами, тут є сучасний підхід в трактуванні музичного матеріялу, в якому діялоги між поодинокими інструментами збудовані з коротких мотивів, з різними способами добування звуку. Виконавцями „Піяно-квартету" були Юрій Харенко – скрипка, Аг Лінґ Ню – альт, Ванда Ґловацька – чело та Надія Шпаченко – фортепіяно.

До сотої річниці смерти чеського композитора Антоніна Двожака цей же склад артистів виконав його „Фортепіяновий квартет Ес-дур Оп. 87". Цей чарівний, хоч досить складний твір, майстерно написаний переважно для струнних інструментів. Перша частина, „Алеґро", починається унісоном струнних, яким фортепіяно відповідає примхливими каскадними акордами в іншій тонації, що надає музиці веселкових кольорів. Друга, повільна частина „Лєнто" – смичкові набирають серпанкового звучання, а чельо експонує мелодію, яку повторяє двічі, з незначними змінами. Третя частина – це повільний граціозний вальс, де фортепіяно веде провідну лінію. Четвертою частиною є „Фінал", тут альт, подібно як у першій частині, має першу ролю, що нею демонструє кращі зразки інспірації автора.

Виконавцям належить щира подяка за надхненну гру, тут навіть високі слова признання видаються марними, бо всі музиканти були бездоганними у своїх партіях – як солісті, так і в камерному ансамблі. Жаль, що довідка про дебютантку на програмці написана без потрібних інформацій, де вона народилася і де навчалася. Ледве чи варто писати, що 5-літню дитину почали вчити композиції, хоч вона ще не вміла писати й читати ноти.

Надія Шпаченко добре освоєна з сучасною музикою, бо архітектоніка квартету Іщенка полягає на групуванні коротких мотивів, з яких композитор творить лінійну тяглість мелодій, що вимагає незвичайної точности і доброї артикуляції. А в творі Двожака повинна бути якість тону з усіми відтінками звучання. Піяністка тут вміло відіграла свою партію, з глибокою чуттєвістю.

До успіху виконання тих творів належно причинився скрипак Юрій Харенко, що своєю ерудицією і віртуозною грою вдумливо провадив смичкову групу. Альтистка Аг Лінґ Ню, в свою чергу, відіграла свою партію так, як це зробив би сам композитор (Двожак грав на альті в камерних ансамблях, тому в його творах альт має дуже часто провідні партії). Знову ж челістка Ванда Ґловацька у всіх творах грала надхненно, а соль+о в квартеті Двожака виводила з великою амплітудою (крещендо-дімінуендо), в якій краса й кольор звуку просто вражали.

Богдан Марків

„Ревізор"...

(Закінчення зі стор. 20)

Крім очевидних русизмів і сюржикізмів („два огірка"), зокрема вже під кінець п'єси, коли всі стараються говорити російською мовою, у тім же тоні підкинено кілька англійських слів („трафик", травел") – і тому, що їх мало – це звучить комічно. Мистецтво вимагає дуже важливого відчуття міри. Саме тут перетягнено з використанням майже виключно російської мови при кінці п'єси; коли б і Хлєстаков та інші тільки трохи закидали російськими фразами або словом – все було б ясно, а при тім і ефективно. А так – п'єса вийшла майже двомовною. Тут була помилка режисера. Може, Київ вже звикає до двомовних п'єс (такі вже там ставили) і двомовної ідентичности, – але за кордоном насправді не всі українці розуміють російську мову. Звичайно, коли ставлять англійською мовою, а мають героїв німців – то дають їм кілька фраз, „для посмаку", а не безперервно.

Можна було б підсумувати цілу постановку вистави так: дуже цікавий задум, ефективний підхід (фантастично добре використано Постать у шинелі), в більшості добре втриманий темпоритм вистави, вдала і професійна гра акторів, цікаві строї. Та при тім – досить розтягнена дія п'єси (три години), перетягнені повторювання наївних жестів і жартів, і надмірне, переборщене вживання російської мови.

СПОРТ

Шахи

Чоловіча національна збірна України перемогла на 36-ій Всесвітній олімпіяді з шахів, яка відбулася 15–31 жовтня на еспанському острові Майорка. Збірна виступала в складі – Василь Іванчук, Руслан Пономарьов, Андрій Волокитін, Олександер Мойсеєнко, Павло Ельянов, Сергій Карякін (у даному матчі грали тільки 4 шахісти); тренер – Володимир Тукмаков, керівник команди – Леонід Тимошенко. Усі – міжнародні гросмайстри з шахів.

Олімпійський турнір, в якому змагалося 130 національних збірних, проводився за швайцарською системою з 14 кіл, в яких збірна України здобула 10 перемог і 4 нічиї, без поразок. Кінцевий вислід олімпіяди:

1. Україна – 39.5 точок;
2–3. Росія і Вірменія – по 36.5;
4. США – 35.5;
5. Ізраїль – 34.5.

Виигравши олімпійське золото, українські шахісти таким чином здобули за останні роки всі найвищі головні звання в особистих і дружинових категоріях. Згадаємо, що в 2002 році Р. Пономарьов став чемпіоном світу в рамках Міжнародної шахової федерації (ФІДЕ), а в 2004 році, Василь Іванчук здобув першість Европи.

Ми в Українській спортовій централі Америки й Канади особливо горді з того, що два золоті медалісти 2004 року – Р. Пономарьов та С. Волокитін – це колишні стипендіяти УСЦАК.

Д-р Орест Попович

Для збірної України ця перемога стала першою в її історії. До цього, шість років поспіль перемогу святкували її північні сусіди. 14-річний С. Карякін показав кращий результат на Олімпіяді і виборов особисте золото на шостій дошці. На рахунку українця 6.5 точки з 7 можливих. Найбільше точок українській збірній приніс В. Іванчук – 9.5 з 13-ти можливих.

Жіноча збірна України в останньому колі жіночого турніру не зуміла вчинити опір команді Грузії і програла з рахунком 0.5:2.5. У підсумку українки – на 18-му місці. Чемпіонками олімпійських ігор з шахів стали китаянки, в яких 31 точка. На другому місці завершили змагання шахістки з США – 28 точок, на третьому росіянки – 27.5 точки.

Теніс

Українка Юліяна Федак 2 листопада пробилася до другого кола престижного турніру „Advanta Championships" з фондом нагород у 585 тис. дол., який проходить в США. Ю. Федак у першому колі у трьох сетах перемогла американку Ешлі Терін, яка вийшла з кваліфікації. Рахунок гри 0:6, 6:2, 6:1 на користь українки.

Футбол

Ліґа чемпіонів

Турнірне положення на 2 листопада

Група „F"

1.	„Мілян"	– 9
2.	„Барселона"	– 9
3.	„Шахтар"	– 3
4.	„Селтік"	– 3

Тривають змагання Ліґи чемпіонів Европи і за Чашу УЕФА, у яких беруть участь команди України – дніпропетровська „Дніпро", донецька „Шахтар" і київська „Динамо". 2 листопада „Шахтар" програв шотландському „Селтіку" з рахунком 0:1. Єдиного голя шотландського футболіста Алана Томпсона було досить, щоб команда „Селтік" здобула перемогу над донецьким „Шахтарем" у Ґлазго. Під час гри двох гравців „Шахтаря" було видалено з поля. Втім, граючи вдев'ятьох, колишні чемпіони України, на думку британських оглядачів, виглядали досить переконливо. Головний тренер команди Мірча Луческу звинуватив суддів в упередженості та утримався під подальших коментарів, залишивши зал прес-конференцій. „Шахтар" у Глазго підтримували близько 700 вболівальників.

2 листопада в іншому змаганні Ліги чемпіонів (група „F") зустрілися еспанська „Барселона" та італійський „Мілян". Останній програв з рахунком 1:2, а єдиний голь у ворота еспанців забив Андрій Шевченко. У Москві команда „Челсі", власником якої є російський мільярдер Роман Абрамович, виграла у ЦСКА з рахунком 1:0. Результати інших змагань, що відбулись 2 листопада: „Арсенал" – „Панатінаікос" 1:1, „Порто" – „ПСЖ" 0:0, „Інтер" – „Валенсія" 0:0, „ПСВ" – „Розенборг" 1:0, „Вердер" – „Андердлехт" 5:1 (у складі „Андерлехта" голь забив українець Олег Ящук).

3 листопада, коли „Свобода" була передана до друку, відбулася гра між київським „Динамо" та мадридським „Реалом". Перші 60 тисяч квитків на цю гру розійшлися за три дні від моменту їх надходження до кас. Інша частина квитків була розібрана вболівальниками також за кілька днів. Єдиною нагодою придбати бажаний квиток на гру з „королівським" клюбом є купівля від спекулянтів. Квиток, який коштував 100 гривень, з рук можна купити за 500 гривень.

Дніпропетровський „Дніпро" у першому змаганні групового турніру Чаші УЕФА 22 жовтня переміг бельгійський „Брюгге" – 3:2. Наступні змагання „Дніпро" має 4 листопада в Голяндії з „Утрехтом".

26 жовтня стали відомі суперники української збірної у Другому кваліфікаційному колі чемпіонату Европи гравців до 19-ти років. Вона змагатиметься за вихід до фінальної частини з російськими однолітками, котрі посіли у своїй групі першу позицію, та зі збірними Норвегії і Литви, які попередній етап боротьби у своїх групах завершили на другому місці.

Турнір прийматиме одна з країн–учасниць групи. Евровідбір триватиме з березня по травень 2005 року, і за регляментом змагань до останнього кола (18 – 29 липня 2005 р.) у Північній Ірляндії потрапить команда, яка посяде перше місце у групі.

Сто років тому „Свобода" писала...

В числі від 5 листопада 1904 р.:

Новинки. О. Підгорецкого здоровлє значно полѣпшилось, такъ що мігъ відвѣдати своихъ парахіянъ въ Джерзі Сіті. Парохіяне приняли єго зъ великою радостію, черезъ що дали найлѣпшій доказъ привязаня до свого душпастира. Послѣдной недѣлѣ о. Обушкевичь пхавъ ся до церкви відправляти, на тій підставѣ, що єму давъ юрисдикцію айриский бискупъ, але комітетъ церковный казавъ єму зъ церкви вынестись, що о. Обушкевичь радъ не радъ мусѣвъ зробити.

* * *

Польска Кольонія въ Державѣ Вирджінія. Маємо 40.000 акрівъ урожайной замлѣ відъ 5 до 15 дол. за акеръ фармы зъ забудованємъ або безъ забудованя, поле або лѣсъ недалеко желѣзницѣ и великихъ мѣстъ, де легко можна заробити гарный грішь на всѣхъ плодахъ. Земля є всюда добра и кождому добре веде ся. Родить ся добре жито, пшениця, ячмѣнъ, овесъ, солодка картофля, кукурудза, тютюнъ. Овочѣ: яблока, грушки, сливки, огірки, мельоны, помідоры и взагалѣ вся огородовина. Вино є таке добре якъ каліфорнійске. Земля є рівна, покрыта переважно дубовымъ лѣсомъ. Пасовиска для худобы, овець і т. д. Вода джерельна на кождій фармѣ – 20 стіпъ глубока. Морозівъ анѣ спеки тутъ нема, цикльоны тутъ незвѣсні. Недалеко суть великі мѣста якъ Річмондъ, Балтіморъ, Вашінґтонъ, Ню-Йоркъ, Філяделфія. Тысячѣ людей глядає теперь фармы і много вже Поляківъ закупило відъ насъ землю и суть вдоволені. Кождый повиненъ йти на фарму, де кождый є своимъ паномъ, а мастокъ фармерівъ є забезпеченый. Фармеры не потребують бояти ся зменьшеня платнѣ або калѣцтва. Фармы продаємо за готівку, або на легку сплату, однакъ часть треба зложити готівкою, а решту на сплату після умовы. По близші условя пишѣть по польски до John Jelinek & Co., 1116 Pine Alley, Braddock, Pa. Напишѣть десьте вычитали се оголошенє.

* * *

Зъ Клівеландъ, О. У насъ теперь велика буря. Але якъ то кажуть: зъ великой хмары малый дощь, такъ і тутъ здаєть ся буде. Буря повстала зъ того, що бувъ тутъ російскій бискупъ Тихонъ и казавъ, що тутъ въ Клівеландѣ має бути московска школа. То зъ того пішли тутешні агенты до головы по розумъ и ходять по гавзахъ та баламутять нарідъ. Такъ кричать, що выглядає якъ бы навѣть російскій Синодъ мавъ прійти туть до Клівеланду мешкати тамъ, де мають церковь. Коло церкви мають побудовати щось зъ 20 домівъ и школу – пытанє тілько хто буде до той школы ходити. Хиба тоті агенты, що ходять по домахъ и агітують, ну але они вже давно перевчені и здаєть ся школы не потрѣбують. Не тілько перевчені але навить подіставали нагороды відъ бискупа. Оденъ зъ нихъ А. Р. дӀставъ якогось кусника паперу, що зве ся „грамота", а другому И. Ф. кажуть, що обѣцяли що всѣ єго сынове зістануть бискупами. То видите що они не надармо ходять и агітують.

* * *

Выборы за плечима. Міліоны долярівъ выдано на агітацію, десятки тысячь бесѣдниківъ старають ся переконати своихъ слухачѣвъ о єдиноспасаємости партіи, яку заступають, відозвы, брошуры а то и зовсѣмъ показні книжочки десятками тонівъ друкують и розкидають по краю. Въ выборчій борбѣ беруть участь: партія републиканьска, демократична, робітнича або соціялістична, прогибишенъ и другі. Двѣ перші зъ нихъ найсильнѣйши, тому варто про нихъ згадати. Такъ само и про трету партію, соціялістичну, бо се партія робітнича а загалъ тутешнных Русинівъ – се робітники. Про другі партіи нема що говорити, бо они або дуже малі або не мають въ собѣ нѣчо цѣкавого для робітника.

Чогожь ті всѣ партіи борють ся, чого хотять? Они борють ся о власть, борють ся о силу, бо котра партія выбере своихъ людей до урядівъ – та партія буде порядкувати народными справами після своєй думки и розумѣня.

Мѣжь републиканьскою а демократичною партією є ріжниця не велика, бо хочь они и якъ на око „жеруть ся" мѣжь собою, то таки и одна и друга заступає не кого другого а богачѣвъ – капіталістівъ. Доказівъ на се тысячѣ. Примѣромъ, републиканьскій кандидать на президента и теперѣшный президентъ Рузвелтъ, будучи ще говерперомъ Ню-Йорку, выславъ поліцію, щобы стрѣляла страйкарівъ въ Кротонъ, коли ті домагались 8-годинного дня працѣ. На всѣ до неба вопіючі кривды, які єго приятель ґенералъ Белъ заподѣявъ майнерамъ въ Колоредо, Розвелтъ нѣ вусомъ не моргнувъ. Такъ само відносить ся до робітниківъ канди-датъ партіи демократичной Паркеръ. Якъ судія вінъ узнавъ неконституційнымъ 8-годинный день працѣ.

В числі від 10 листопада 1904 р.:

Дописи. Зъ Туге, Pa. Прошу помѣстити пару слівъ про те нещастє, яке тутъ стало ся про пятинку въ суботу вечеръ дня 1-го Октобра. Вправдѣ Святе Письмо каже, що не треба судити, абы и насъ не судили, але я мыслю, що не шкодить людей відъ підлой пути на добру навернути. Нещастє сталось зъ Юрієм Стружакомъ, Русиномъ зъ унгварской столицѣ. Вінъ є жонатый и має свій гавзъ. Коли въ суботу довѣзъ бірменъ пива і палюнки, зачали краяне при пятницѣ забавлятись, танцювали и т. д. Але оденъ зъ тихъ, що танцювали, мавъ при собѣ револьверъ и не добре ми було зъ нимъ танцювати, отже давъ ґаздѣ відложити. Ґазда Юр. Стружакъ ставъ револьверъ обзирати й ще зъ другимъ, що зве ся Юрій Кучера, але такъ нещасливо, що револьверъ выстрѣливъ и куля попала Стружакови просто въ живітъ. Вінъ поваливъ ся на землю и за кілька мінутъ скінчивъ житє.

В числі від 17 листопада 1904 р.:

Гей, краянъ, де ядешь? Хочешь выпити доброй горѣвки, доброго пива, закурити доброго сигара, вступи до готелю нашого руского патріота Онуфрія Ковтка на River Str., Olyphant, Pa.

* * *

До одного зъ нюйорскихъ театрівъ пойшовъ 14-лѣтный хлопець, забравши зі собою багато яблокъ. Въ театрѣ гра артистівъ дуже йому сподобала ся и зъ великой утѣхи ставъ кидати на сцену яблоками. Коли полісменъ хотѣвъ йому въ тімъ перешкодити й выкинути за дверѣ, хлопець зачавъ кричати зі всѣхъ силъ: „Горить! горить!". На сей крикъ наставъ въ театрѣ великій переполохъ и всѣ люде кинулись до дверей. Въ самъ часъ успокоивъ всѣхъ директоръ театру, пояснивши зі сціны цѣлу авантуру. Хлопця заведено на поліцію, де вінъ зізнавъ, що въ театрѣ бувъ першій разъ і не знавъ якъ тамъ поводити ся. Судѣя засудивъ хлопця на $ 10.00 кары.

* * *

В числі від 24 листопада 1904 р.:

Просимо незабути! Дуже часто лучає ся, що чоловѣкъ хоче собѣ записати „Свободу", але не знаючи, що „Свободу" можна замовляти въ кождімъ часѣ а не лишь передъ Новымъ Рокомъ – чекає неразъ цѣлыми мѣсяцями, доки не прийде Новый Рікъ. Отже подаємъ до вѣдомости всѣмъ, що „Свободу" можна замовляти въ кождімъ часѣ та що мы высилаємо „Свободу" черезъ 12 мѣсяцѣвъ, кождому хто пришле $2.00, безъ взгляду на се въ якімъ часѣ „Свобода" замовлена. Друге на що хочемо звернути увагу нашихъ предплатниківъ є те, щобы намъ посилали моні-ордеръ (карточку) коли „Свободу" замовляють, бо безъ моні ордеру мы тутъ грошей дістати не годні. Неразъ лучає ся, що чоловѣкъ пише намъ, щобы єму посилати „Свободу" и що посилає на неѣ грошъ, а тимчасомъ грошей нема, бо вмѣсто післати нам моні ордеръ, вінъ сховавъ єго до куфра, думаючи, що се квітъ відъ грошей.

Правопис того часу збережено.

Рід, котрий породив поета

25 листопада минає 30 років від дня смерти українського поета Василя Ґренджі-Донського – активного учасника українського відродження в т. зв. Підкарпатській Русі, соратника першого Президента Карпато-Української держави д-ра о. Августина Волошина, автора безцінного історичного джерела – щоденникових записів під спільною назвою „Щастя і горе Карпатської України". Лише з постанням незалежної Української держави для масового читача стала доступною багатюща літературна і публіцистична спадщина В. Ґренджі-Донського. Завдяки самовідданим зусиллям дочки письменника Аліси-Зірки Ґренджі-Донської-Данилюк, світ побачило унікальне 12-томове зібрання творів поета, який мав могутній вплив на пробудження української свідомости в Закарпатті. Нижче пропонуємо розвідку про цікавий рід, з якого вийшов цей видатний громадський і літературний діяч.

Василь Ґренджа-Донський – одна з найбільших постатей українського Закарпаття XX століття. Разом з Олександром Духновичем та Августином Волошином він входить до тієї „закарпатської трійці", що формувала українську національну свідомість цього давньоруського краю. Поет, прозаїк, драматург, публіцист, культурно-освітній та громадсько-політичний діяч, журналіст – він все своє життя віддав утвердженню українського характеру Закарпаття.

Василь Ґренджа-Донський – зачинатель нової української літератури на Закарпатті. Він увів льокальне письменство колишньої „землі без імені" в загальноукраїнський літературний процес, першим почав писати українською літературною мовою, першим виборсався з „угорсько-руської мізерії" й почав видавати свої твори в Україні, пропагуючи в них возз'єднання Закарпаття з Україною, послідовно боровся з тупоголовим політичним русинством та слов'янофільством, оскільки добре розумів, що сепаратичний русинізм веде до національної смерти.

Про родовід Ґренджі-Донського писалося небагато, тож варто докладніше зупинитися на його родинних зв'язках. Рід Ґренджів має давнє коріння і походить з Молдавії, найвірогідніше – з української етнічної колонії Апша.

З початку XIX століття Ґренджі оселяються в Міжгір'ї (колись Волове). Прадід В. Ґренджі-Донського – Степан (1802–1860) був одружений з дочкою священика з Соймів, славився безкомпромісністю і наполегливістю. В родині Степана Ґренджі виховувались троє синів: Олекса, Йосиф та Дмитро. Дід письменника Олекса (1824–1896), одружений з Параскою (з дому Бибів), був знаним дарабашем-плотогоном; в їх родині народжувались самі доньки і лише під старість народився їм син Степан (1872–1925) – майбутній батько поета. Дівоче прізвище матері Василя Ґренджі-Донського – Скунць. Цілком можливо, що вона є родичкою іншого відомого письменника – Петра Скунця, родина якого теж походить з Міжгір'я. У родині Степана і Олени Ґренджів було дев'ятеро дітей. Найстарший та найзнаменитіший – Василь (1897–1974); Михайло (1900–1981); Марія (1903–1962); Василина (1906 – померла на 12 році життя, втопилася під час повені); Дмитро (1908–1968); Гафія (1910 р.) та Параска (1909), померли молодими; Іван, народжений 1913; Олекса (1922–1941) загинув під час війни на фронті. Отож з дівчат троє померло ще в дитячому віці. Тільки Марія дожила до дорослого віку. Їх дочка Олена й онуки живуть у Міжгір'ї. З чоловіків в живих є тільки Іван, він мешкає з родиною у Виноградові.

Батько В. Ґренджі-Донського, Степан, утримував своє невеличке господарство аж до своєї хвороби і ранньої смерти в 1925 році. Найстаршим у родині Степана та Олени Ґренджів був Василь, який народився рівно через двадцять п'ять років після батька – 23 квітня 1897 року. Саме йому судилося прославити родину Ґренджів на всю Україну.

Під час Першої світової війни Василь Ґренджа-Донський був тяжко ранений на російському фронті, лікувався в Будапешті. В цей час познайомився, а невдовзі й одружився з мадяркою Монцікою Вільгельм, яка походила зі змішаної німецько-угорської родини. Подружжя мало двох дочок: Алісу-Зірку та Ольгу. На жаль, спільне життя в молодої пари не склалось через величезну різницю між поглядами та переконаннями письменника та його вихованої в промадярському дусі дружини. Тож пізніше сім'я розпалася, Аліса залишилася з батьком в Ужгороді, а Оля поїхала з мамою в Будапешт.

У 1933 році Ґренджа-Донський оженився вдруге. Знайшов собі просту селянську дівчину з рідного Волового – Марусю Рущак. Вже на еміграції у Словаччині народився в них 1945 року син Іван, який тепер проживає в Братиславі.

Тяжко назвати іншого письменника, який зробив би стільки для утвердження національної свідомости населення Закарпаття, як Василь Ґренджа-Донський. Біографія його складна. Пережив дві світові війни, тріюмф і трагедію Карпатської України, які віддзеркалилися у його публіцистиці і щоденникових записах того періоду, в Книзі боротьби українців Закарпаття за власну державу. Справжнє визнання до талановитого міжгірця прийшло аж через 20 років по смерті. І велика заслуга в цьому його вірного помічника – доньки Аліси-Зірки.

Для Аліси-Зірки Ґренджі-Донської доля приготувала також непростий життєвий шлях – розлуку з матір'ю та сестрою, виховання у сестер-василіянок у монастирі, друге одруження батька, еміграцію в Угорщину, Австрію, Німеччину під час війни. Нарешті, виїзд до США з чоловіком Михайлом Данилюком і народження сина Марка. Але шлюб виявився нещасливим. Аліса-Зірка з трирічним сином залишилась самотньою. Настала 17-річна смуга депресії.

Все змінила смерть батька. Зірка Ґренджа-Донська отримала в цю мить велику мету в житті – упорядкувати неймовірно багату творчу спадщину її славного батька. І почалася велетенська праця. Її наслідком є вже 12 томів творів Василя Ґренджі-Донського. І хоча видані вони невеликим накладом (всього 250 примірників), проте громадськість України вже високо оцінила ролю і місце В. Ґренджі-Донського в українському відродженні Закарпаття. Після появи цього видання про Ґренджу-Донського заговорили як про „закарпатського Франка", оскільки написане ним за змістом і формою наближається до створеного І. Франком. Та роля, яку відіграв В. Ґренджа-Донський у національному піднесенні на Закарпатті, не поступається значенню І. Франка для Галичини.

Водночас Зірка Ґренджа-Донська завжди була активною в громадському житті. Ще від 1948 року працювала в Европейському представництві ЗУАДКу, сотням людей прискорила виїзд до США. У США вчителювала у „Рідній Школі", очолювала Сестрицтво, працювала в інших організаціях. Крім усього, вона також літературно обдарована людина. Свідчення цьому – її критичні статті, нариси, публіцистичні матеріяли, які від початку 70-их років з'являються в українських виданнях Америки, Европи. В 1993 році в Ужгороді вийшла книга Зірки Ґренджі-Донської „Ми є лишень короткі епізоди", яка на сьогоднішній день є найґрунтовнішим дослідженням творчої спадщини її батька.

З братів та сестер Ґренджі-Донського живе нині Іван, на 16 років молодший за Василя. Навчаючись в Ужгородській гімназії та в учительській семінарії, він довгий час мешкав у домі письменника і, природно, перебував під сильним впливом старшого брата. Іван Ґренджа працював вчителем історії у Виноградові, як активний член „Просвіти" був знайомий з політичною верхівкою Карпатської України, зокрема з д-ром о. Августином Волошином. В період Карпатської України Іван, під час виборів до Сойму, очолював виборчу комісію у с. Репинне на Міжгірщині.

Шельмування В. Ґренджі-Донського як „буржуазного націоналіста" відбилося й на Іванові Ґренджі, за що він зазнавав утисків як за гортистів, так і за радянського режиму. Угорські фашисти радили йому змінити прізвище на Ґеренделі, а КДБ натомість хотів використати його як свого агента в українській громаді Братислави, де мешкав Василь Ґренджа-Донський. Він відмовився і в першому, і в другому випадку. Сьогодні проживає у м. Виноградові, 2003 року відсвяткував 90-ліття.

У родині Івана Ґренджі двоє синів – Василь та Володимир. Володимир – відомий фізик-науковець, викладач Ужгородського національного університету. Дочка Василя, Наталія, вже видала свою першу поетичну збірку.

Доля інших Ґренджів склалась таким чином. Михайло помер у віці 81 року, проживши все життя на батьківському обійсті. Типовими були біографії у Марії і Дмитра. Найбільші надії В. Ґренджа-Донський покладав на наймешого Ґренджу – Олексу, який замінив йому сина. Вихований він був у твердому українському дусі, йому був властивий радикалізм. Під час гортіївської окупації Олекса з Мукачівською торговельною академією емігрував до Словаччини, де зав'язав контакти з українським підпіллям. З початком війни зголосився до армії, загинув у 1942 році на фронті.

Вже сьогодні можна констатувати, що рід Ґренджів за значимістю і ролею його представників в історії Закарпаття періоду ренесансу минулого століття не поступається знаним закарпатським династіям Волошинів, Клочураків, Реваїв та інших.

Віктор Рекіта,
вчитель Бодевлянської школи,
Тячівського району
Закарпатської области

300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040
Tel.: (973) 763-8778

ROXOLANA

International Trade, LTD
e-mail:roxolanaltd@roxolana.com
web:www.roxolana.com

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте безкоштовно: 1-888-725-8665
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

** Додаткова оплата за доставу*
Існують певні обмеження.

Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

Roxolana Money Service

В Україну: **ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ**

$100 - $8	$500 - $25	$900 - $45
$200 - $14	$600 - $30	$1000 - $50
$300 - $18	$700 - $35	$1500 - $75
$400 - $20	$800 - $40	$2000 - $100

Маємо ліцензію на пересилку долярів.
Також пересилаємо в інші країни.
• Достава $10 за кожне замовлення

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний" з каталогу
вміст пакунку: борошно – 20 ф., гречка – 10 ф., олія – 1 галон, тушонка – 3 ф., салямі – 3 ф., родзинки – 3 ф., дріжджі – 1 ф., кава в зернах – 2 ф., шоколад – 2 плитки.
Ціна $ 99 за 51 ф.

Додаткова оплата за доставу – $10 – Західня Україна; $15 – Східня Україна
Телефонуйте безкоштовно:
1-888-PAKUNOK (1-888-725-8665)

УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА ФІРМА

1. Більше ніж 25 років будівельної практики.
2. Говоримо по-англійськи і по-українськи.
3. Забезпечені повністю страхівкою.
4. Будуємо на нашій або на Вашій площі.
5. Високо кваліфіковані працівники.

Будуємо в North Port, Venice, South Venice, Englewood.

ІГОР ГРОНЬ, президент **(941) 270-2413**

ЛЮБОМИР ЛУЖНЯК, заст. президента **(941) 270-2411**

TRIDENT DEVELOPMENT CORPORATION

SUMA (Yonkers) FEDERAL CREDIT UNION
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА СУМА

40 Years of Service to Our Members and Ukrainian Community

40 Років на службі членству і громаді

- **Додаткові години урядування**
- **Обслуговуємо від 8:30 ранку до 8 год. веч.**
- **Вікно- каса (Drive Thru) при головному бюрі**
- **ATM 24 години, 7 днів (при головному бюрі)**
- **Зберігальні скриньки (save deposit boxes)**
- **Visa кредитна картка лише 9%**
- **Нові позички**
- **Позички на землю (Vacant Land Loans)**
- **Позички на будову (Construction Loans)**

Високопрофесійні працівники нашої кредитівки радо допоможуть полагодити Ваші фінансові справи. Ставайте членами Кредитівки СУМА і скористайте із наших найкращих умов.

Головне бюро
Main Office

125 Corporate Blvd
Yonkers, NY 10701-6841
• Tel: (914) 220-4900 Fax: (914) 220-4090
• E-mail address: SUMAYONFCU@AOL.com
• 1-888-644-SUMA

Філія в Йонкерсі Yonkers Branch	Філія в Спрінг Валі Spring Valley Branch	Філія в Стемфорді Stamford Branch
301 Palisade Ave Yonkers, NY 10703 Tel: 914-220-4900	16 Twin Ave Spring Valley, NY 10977 Tel: 845-356-0087	39 Clovelly Road Stamford, CT 06902 Tel: 203-696-0498

НОВІ НИЖЧІ РОЗЦІНКИ*

Країна	Сума переказу	MoneyGram Розцінки*
Україна	$0 - $100	$6.00
	$100.01 - $200	$8.00
	$200.01 - $300	$10.00
	$300.01 +	4%

ГРОШІ ПРИБУВАЮТЬ ЗА 10 ХВИЛИН**

Безпечний, швидкий спосіб переказати гроші по всьому світу

Розцінки за переказ дійсні тільки в окремих регіонах *В додаток до оплат за переказ, конвертування в локальну валюту буде здійснене за курсом MoneyGram або агентів компанії.** Обслуговування здійснюється у часи роботи агентів. Money Gram ліцензовано надавати послуги переказу грошей Banking Department of the State of New York.

1-800-MONEYGRAM® ***www.moneygram.com***

MoneyGram®
Міжнародний переказ грошей

• РОЗШУКИ •

Розшукую ***ПЕТРА ОЛЕЩУКА,*** *який живе на терені Закарпатської України.*

Ena Melnyk, 282 Lockwood Street, Winnipeg, MAN R3N 1S2, Canada

•РІЗНЕ•

Д-р О. Хомчук, **„Церква поза церковною огорожею. Розколи і руйнація Української Православної церкви в пошуках Константинопільського визнання“.** Чикаго, 2002, 621 ст., $29 US. ***Ukrainians of America, P.O. Box 573, Westmont, IL 60559.***

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

10 років без Володимира (Дзюха) Чижовича

Св. п. В. Чижович

На початку вересня, минуло 10 років від того дня, коли несподівано, на 57-му році життя, відійшов у вічність Володимир Чижович. Він народився 20 квітня 1937 року в селі Літовиська поблизу Самбора. Шестилітним хлопцем разом з батьками та братами Ігором і Євгеном, перед другим приходом російських окупантів, виїхав на Захід. Після п'ятирічного перебування в Західній Німеччині, в 1949 році, родина Чижовичів виїхала до Америки і осіла у Філядельфії, де організувала новий спортовий осередок „Тризуб". Першою активною ділянкою спорту в „Тризубі" став копаний м'яч, в якій активізувалися усі три брати Чижовичі. Юний „Дзюхо" входив до складу юнацької дружини „Тризуба" і рівночасно до середньо-шкільної, де навчався.

Вже тоді він виявляв непересічний талант в цьому спорті, особливо в нападі. Закінчивши середню школу, він вступив на студії до місцевого Темпл-університету і там його включили до дружини копаного м'яча, в складі якої двічі був „королем стрільців", здобуваючи по 25 ґолів в сезонах. У 1950 і 1960 роках був вибраний „Ол Амерікен". В 1957 році, в складі дружини „Тризуба", став аматорським віцечемпіоном США. В 1960 році, в складі професійної дружини „Тризуба", здобув звання чемпіона США в змаганнях за чашу Девара.

В двох футбольних сезонах 1963 і 1964 років виступав в дружинах СТ „Україна" в Монреалі і Торонто, Канада, де теж здобув звання чемпіона тамтешніх ліг. В 1965 році перейшов до професійної дружини „Ч. Січ", в якій став граючим тренером. Під його проводом ця дружина здобула звання віце-чемпіона АСЛ і дійшла до чвертьфіналу змагань за аматорську чашу США.

В цьому ж сезоні став „королем стрільців" в згаданій професійній лізі. В 1969 році перейшов до американської професійної дружини „Спартанс" у Філядельфії, в якій успішно виступав ще кілька років. В 1975 році провід Футбольної федерації США запросив цього українського фахівця перебрати обов'язки директора тренерських кадрів країни, які тренували в цьому часі понад 700 тисяч юнацтва. Влаштовуючи серії навчальних семінарів із сотнями тренерів з різних штатів, Володимир Чижович зумів піднести їх тренерський рівень і впровадити іновації в тренувальній системі, завдяки чому цей спорт в США вийшов з пеленок та продовжує сягати вищі щаблі.

В цьому ж часі В. Чижович рівночасно був тренером футбольної репрезентації Америки, яка під його проводом вперше в історії цього спорту осягнула позитивний показник у вислідах змагань: 65 – виграних, 21 – нічиїх і 44 – програних зустрічей. Свої здібності український тренер продовжував виявляти після закінчення праці за контрактом у Футбольній федерації, в університетських дружинах в Текстильному коледжі у Філядельфії і у „Вейк Форест" в Норт Каролайні, в яких заслужив на відзначення як найкращий тренер року. Володимир Чижович був автором футбольного підручника та співавтором ілюстрованої книжки для самотренування, що їх видала футбольна федерація Америки.

Спеціяльна комісія Американської футбольної федерації належно оцінила вагомий вклад цього українського тренера для росту копаного м'яча в країні, коли занесла ім'я Володимира Чижовича до Палати Слави, та створила Стипендійний фонд його імені.

В часі президенства Дж. Форда і Дж. Картера Володимир Чижович входив до Державної комісії фізичної вправности.

Омелян Твардовський

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН КАРПІНЕЦЬ член 452 Відд. УНС Т-ва „Український Клюб" в Іст Чикаго, Інд. Помер 10 серпня 2004 р. на 83-му році життя. Нар. в 1921 р. в Україні. Членом УНС став в 1954 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, дочку Ірену, сина Юрія з родинами і внуків. Похорон відбувся 14 серпня 2004 р. на цвинтарі св. Миколая в Hammond, Ind.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО БОСИЙ член 220 Відд. УНС Т-ва свв. Петра і Павла в Чикаґо, Іл. Помер на 80-му році життя. Нар. в 1924 р., Голодівка-Любачів. Членом УНС став в 1954 р. Залишив у глибокому смутку дружину Євгенію, синів Павла і Петра, внуків. Похорон відбувся 31 вересня 2004 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Іл.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

КАРЛО МАНКІВСЬКИЙ член 367 Відд. Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й. Помер 9 серпня 2004 р. на 84-му році життя. Нар. в 1920 р. в Раві Руській, Україна. Членом УНС став в 1950 р. Залишив у глибокому смутку сина Ореста, внучку Лєслі, внука Олександра, родину в Україні, Польщі і Канаді. Похорон відбувся 12 серпня 2004 р. на цвинтарі Святого Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

В 40-ий ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої найдорожчої
МАМИ, ТЕЩІ, БАБЦІ й ПРАБАБЦІ

бл. п.

СТЕФАНІЇ КУШНІР

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ

в церкві свв. Верх. Апостолів Петра і Павла в Коговс, Н.Й.
в п'ятницю, 5 листопада 2004 р. о год. 9:00 ранку.

Просимо рідних та приятелів помолитися за душу покійної Стефанії.

В глибокому жалю просять:

донька – УЛЯНА з мужем ОЛЕГОМ ОМЕЦІНСЬКИМ,
дітьми, внуками та рідними.

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої незабутньої МАМИ, БАБУСІ і ПРАБАБУСІ

бл. п.

МАРІЇ БУРИ

яка упокоїлася в Бозі 12 листопада 2003 р.

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
у п'ятницю, 12 листопада 2004 р. в:

- **церкві свв. Петра і Павла у Джерзі Сити, Н.Дж.;**
- **церкві св. Архангела Михаїла у Шенандоа, Па.;**
- **церкві св. Миколая у Вилмінґтоні, Дел.;**
- **церкві св. Івана Хрестителя у Виппані, Н. Дж.;**
- **церкві свв. Петра і Павла в Ансонії, Кон.**

у неділю, 14 листопада 2004 р. в:

- **церкві Благовіщення Пресвятої Богородиці у Ратерфорді Н.Дж.;**
- **церкві св. Миколая у Ґрейт Медовс, Н. Дж.**

Просимо ласкаво пом'янути Покійну у своїх молитвах.

Вічна Їй пам'ять!

РОДИНА

В ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
11 листопада 1994 р.
нашого найдорожчого і незабутнього
МУЖА, ТАТА, ДІДА, БРАТА, ШВАҐРА і ВУЙКА

бл. п.

о. диякона

БОГДАНА ЙОСАФАТА ТАРНАВСЬКОГО

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

у слідуючих церквах:

- **Різдва Пресвятої Богородиці в Ню-Бранзвику, Н. Дж.;**
- **Катедрі св. Володимира в Стемфорді, Кон.;**
- **Св. Йосафата в Парана, Бразилії;**
- **Св. Миколая в Ґрейт Медовс, Н.Дж.;**
- **Христа Царя в Бостоні, Ма.**

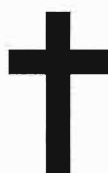
Просимо про молитви за вічний спокій Його праведної душі.

Дружина – АННА
діти – ЮРІЙ і ГАЛИНА з родинами

За мову і зміст
посмертних оголошень і подяк
редакція не відповідає

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ (ОМУС)
ділиться зі своїм членством і українською громадою сумною вісткою, що в п'ятницю, 24 вересня 2004 р. відійшла від нас у Божу вічність

сл. п.

МАРІЙКА ЛИСЯК

нар. 18 липня 1916 р. в Монастирську, Галичина.

Акторка і співачка працювала в мандрівних театрах Яреми та Йосипа Стадників, Миколи Комаровського і Панаса Карабіневича, і Львівському оперному театрі та у „Веселому Львові", з яким виїхала на еміграцію. В Німеччині в Ашафенбургу у таборовому театрі „Ля Ґард". По приїзді до Америки у відновленому „Веселому Львові" та у „Театрі в П'ятницю" у Філядельфії. Солістка хору „Кобзар" під дир. проф. Антона Рудницького. Репертуар ролей великий: майже у всіх побутових п'єсах, комедіях, драмах і оперетах. Співачка легкого жанру з власним репертуаром. З піснею на устах і з любов'ю у серці пройшла Марійка все своє життя та спокійно заснула вічним сном у далекому штаті Орегон, куди переїхала з Філядельфії до сина Олега.

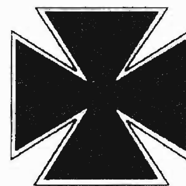
Похоронні відправи відбулися 2 жовтня 2004 р. в церкві св. Архистратига Михаїла, а тіло спочило на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Па. біля мужа Олега Лисяка.

Вічна Її пам'ять!

Синові Олегові з дружиною і родиною складаємо наші щирі співчуття.

БРАТСТВО КОЛ. ВОЯКІВ 1-ОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ СТАНИЦЯ НЮАРК, Н. ДЖ.

Ділимося з побратимами сумною вісткою, що у вівторок, 26 жовтня 2004 р. у Томс Рівер, Н.Дж., упокоївся в Бозі, проживши 80 років наш довголітній і карний член Станиці

бл. п.

ІВАН НАГОРНЯК

колишній стрілець Дивізії „Галичина".

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 29 жовтня 2004 р. Похоронено побратима Івана на українському цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Опечаленій дружині, дітям та внукам, а також ближчій і дальшій рідні в діяспорі і Україні висловлюємо наше щире вояцьке співчуття.

УПРАВА СТАНИЦІ В НЮАРКУ

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 10 жовтня 2004 р. в Трентоні, Н.Дж. відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ЕМІЛІЯ К. ПАНАСЮК
з дому ЯКОБШЕ

нар. 6 жовтня 1920 р. в Камінці, Західня Україна.

ПАРАСТАС був відправлений у вівторок, 19 жовтня 2004 р. в похоронному заведенні Kutch Funeral Home, а похоронено Покійну в середу, 20 жовтня 2004 р. після Богослужби в українській католицькій церкві св. Йосафата в Трентоні, Н.Дж. на цвинтарі св. Марії.

В смутку залишені:
дочка – НАДІЯ ГАФТКОВИЧ з мужем ІВАНОМ
внуки – ВІРА ЛЕСИНСЬКА з мужем ЮРІЄМ
– МАРКО ГАФТКОВИЧ з дружиною ЕМІ
правнуки – АЛЕКСАНДРА й ХРИСТІЯН ЛЕСИНСЬКІ
ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Її пам'ять!

Родина складає щиру подяку всім за вислови співчуття, участь у похоронних відправах, пожертви на Служби Божі, молитви, квіти й пожертви на добродійні цілі в пам'ять Покійної.

Зокрема дякуємо о. парохові Романові Пітулі за відправлення всіх похоронних обрядів. Також дякуємо інж. Макарові Копаниці за поміч у відправах.

Рівнож сердечна подяка Оксані Микитин за теплі та гарні слова про покійну Емілію на Панахиді, Марії Глушок і Миросі Глушок за проведені збірки та паням Христині Хомин Їжак і Оксані Фаріон з Філядельфійської Округи СУА, що приїхали з прапором попращати Покійну .

<u>В пам'ять Покійної на СЛУЖБИ БОЖІ зложили</u>:
І. і Н. Гафтковичі, Л. і М. Сії, Ю. і В. Лесинські, В. і Л. Турецькі, родина Кіржецьких, І. і О. Микитини, І. і Д. Сеники, М. Левко, Л. Сеник, С. Кардаш, М. і Д. Лашини, П. і К. Возняки, В. і Н. Литвини, М. і Л. Дзюбаси, Ю. Галайдіда, М. і Д. Копаниці, М. і А. Бойцуни, З. Гафткович, А. і Х. Вілсон, Р. і Е. Федораки, О. і Ю. Джаман, О. і А. Надраги, У. Тарнавська.

Разом 240.00 дол.

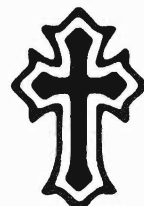
<u>КВІТИ ПРИСЛАЛИ:</u>
Родина Лесинських, Г. і Н. Посіви, Л. Саламаха, родина Бисантів, родина Ґавликів, родина Якобшів, родина М. Гафтковича і родина Ю. Лесинського.

<u>НА ЦЕРКВУ СВ. ЙОСАФАТА В ТРЕНТОНІ зложили:</u>
І. і Н. Гафтковичі, Ю. і В. Лесинські, О. і А. Надраги, Ф. і П. Лопресті, Б. і Х. Сеники, Р. і Е. Федораки, Т. і Д. Микитини, родина Кіржецьких, У. Коропей, І. і О. Микитини, І. Плис, о. П. і М. Левки, Л. Сеник, В. Сендзік, Д. Кузик, І. і В. Яскіри, Л. Мриглоцька, У. Тарнавська, Р. і Л. Городиські, С. Шилкевич, М. Городиська, М. і Д. Копаниці, М. і А. Шевціви, М. і А. Бойцуни.

Разом 1,290.00 дол.

<u>НА ЖУРНАЛ „НАШЕ ЖИТТЯ" зложили:</u>
І. і Н. Гафтковичі, Л. і М. Сії, З. Гафткович, А. і Х. Вілсон, М. і Е. Гафтковичі, І. і Д. Сеники, М. Глушок, В. і А. Мандзії, О. і А. Надраги, О. Джаман, І. і О. Микитини, О. і М. Мицики, Л. Мриглоцька, О. Великорідко, Л. Сеник, Марія Глушок, У. Тарнавська, Р. і Л. Городиські, Е. і Л. Обаранці, О. Дубик, В. і Л. Турецькі, Г. і Н. Посіви, М. Левко, А. Бойцун.

Разом 1,090.00 дол.

В четвер, 21 жовтня 2004 р. відійшла у вічність

св. п.

МЕЛЯНІЯ ВОЗНЯК
з дому РОЖАНКОВСЬКА

Тлінні останки Покійної похоронено на Личаківському кладовищі у Львові. Покійна залишила численну родину в Україні, США та Канаді.

Вічна Їй пам'ять!

Замість квітів на могилу нашої дорогої Melяci пожертви складають: брат д-р Ярослав (Буньо) і д-р Рута Рожанковські з родиною, Бостон, Ма. пожертву на „Фонд Дітям Чорнобиля" заснований в Ню-Джерзі, США. Сестра д-р Дарія з Рожанковських Миндюк з родиною, Гюстон, Тексас, США жертвує на будову Патріяршого собору Воскресіння Христового у Києві, Україна.

Ділимося сумною вісткою з родиною, знайомими і сумівською родиною, що у вівторок, 2 листопада 2004 р. упокоївся в Бозі наш найдорожчий МУЖ, БРАТ і ВУЙКО

бл. п.

КОРНЕЛЬ ВАСИЛИК

нар. 12 грудня 1923 р. в Головчинцях, Заліщики, Україна.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 5 листопада 2004 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, 129E 7th Street, New York,

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 6 листопада, о год. 9:30 ранку в українській католицькій церкві св. Юра в Ню-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Залишив у глибокому смутку:
дружину – МАРІЮ
брата – ІВАНА з дружиною, дітьми і внуками в Україні
похресницю – ЛЕСЮ РАБАРСЬКУ з родиною
та ближчу і дальшу родину в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!